

NA POVABILO ZVEZE SLOVENSКИH ZADRUG,

CARIMPEXA IN MIHA ANTONIČA:

Številka 1. Letnik 44. Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 10. januarja 1992

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

23 otrok iz Vukovarja na okreivanju na Koroškem

23 otrok in 6 spremljevalcev iz Vukovarja je na povabilo Zveze slovenskih zadrug, Carimpexa ter hotelirja Miha Antoniča od 2. januarja naprej na oddihu pri Antoniču na Reki.

Otroci in njihovi starši so morali bežati pred vojno, ki je bila v Vukovarju hujša kot kjerkoli drugje na srbsko-hrvaški meji. V velikih zakloniščih čakajo v Zagrebu na konec vojne, da se bodo lahko vrnili nazaj domov, kjer pa jih ver-

jetno čaka porušen ali sestreljen dom.

Predsednik Zveze slovenskih Zadrug Miha Antonič in direktor dipl. trg. Joza Habernik sta decembra spremljala v Zagreb transport pomoči v vrednosti čez 500.000 šilingov; skupno s šefom podjetja Carimpex mag. Jakijem Sitterjem pa so se na mestu samem odločili, da bodo povabili vsaj nekaj otrok tudi na Koroško.

Zelo velikodušno je podprla otroke tudi trgovina Krivograd iz Šmihela. Katarina in Adolf Krivograd sta otrokom predala pakete z živili in obleke v vrednosti prek 40.000,— šilingov.

Otroci bodo ostali na Reki pri Št. Jakobu še do nedelje; v soboto pa jih bo obiskal hrvaški minister Cesar. Otroci se s svojimi spremljevalci smučajo na Tromeji; smučarsko opremo jim je posodila domača športna trgovina.

Na Reki smo predali otrokom tudi obleke, ki so jih zbrali bralci Našega tednika. Cesar sami ne bodo potrebovali, pa bodo vzeli s seboj v Zagreb in razdelili drugim beguncem.

Predsednik Miha Antonič, ki je tudi gostitelj otrok, je povedal, da bo povabil na Koroško tudi otroke iz drugih krajev in mest Hrvaške. Slovensko združenstvo pa se bo tudi v prihodnje trudilo, da bo pomagalo, kjer bo mogoče in kjer bo potrebno.

Na Štefanovo so Naš tednik, Globaški časopis in Kleine Zeitung priredili v Globasnici dobrodelno prireditve za hrvaške begunce v Sloveniji.

Trgovec Adolf Krivograd simbolično predaja voditeljici skupine paket. Trgovina Krivograd iz Šmihela pa je podarila živila in obleke v vrednosti 40.000,— šilingov.

23 otrok in 6 spremljevalcev iz Vukovarja je na okreivanju pri Antoniču na Reki. Na sliki so skupno z sponzorji akcije. Slike: Fera

Ob tej priložnosti je preds. zbor občin Slovenije Ivan Bizjak podelil priznanja Republike Slovenije osrednjemu tajniku NSKS mag. Marjanu Pippu, glavnemu uredniku slov. oddelka ORF Mirku Bogataju in glavnemu uredniku Kleine Zeitung Heinzu Stritzlu.
Silvo Kumer

**Državni obisk preds.
slovenske vlade
Peterleta na Dunaju
(na strani 2/3)**

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Janko Kulmesch

Živimo v času, ko se uveljavlja gospodarnost. Tržno gospodarstvo slavi zmago nad raznimi socialističnimi modeli. Načela, kot racionalizacija, produktivnost, rentabilnost itd., so postala izraz napredne miselnosti, medtem ko so organiza-

časopisa, ki bi bil dovolj obširen, pester in ki bi v največji meri upošteval raznolike želje ter potrebe bralcev.

Poleg tega so posamezne kulturnopolitične ustanove in narodni funkcionarji še vedno trdno prepričani, da mora biti

SKUPEN TEDNIK —
DA ALI NE?

cijske strukture, ki ne upoštevajo teh načel, obsojene na propad.

Ta razvoj se ne omejuje samo na zgolj gospodarska podjetja. Prizadete so vse organizacijske strukture — od zgolj gospodarskih podjetij preko kulturnih, verskih pa do političnih ustanov.

Javne ustanove so glede tega še posebej močno izpostavljene javni kritiki. Upravičeno se jim očita, da jih „odlikuje“ prenapihnjena birokracija in s tem nepotrebno tratenje denarja.

Take kritike pa ne izražajo samo pripadniki večinskega naroda. Izražajo jo tudi pripadniki naše narodne skupnosti. Kdor ni gluhi, ve, da naši ljudje s svojo zdravo kmečko pametjo ne razumejo, zakaj npr. vzdržujemo za eno in isto področje najmanj dva organizacijska aparata. Taka birokratska dvotirnost pomeni seveda porabo dodatnega denarja — denarja, ki pa nam za druge pomembne stvari primanjkuje na vseh koncih in krajih.

Posebno področje, kjer obstaja dvotirnost, katere naši ljudje ne razumejo, je vprašanje obeh kulturno-političnih tednikov. Izdatki znašajo za oba tednika skupno nad 10 milijonov šilingov. Kljub temu trenutno ni možno ustvariti

„njihov“ časopis izključno na njihovi „liniji“. Očitno so zaspali usodo strankarskih časopisov v Avstriji in drugih evropskih deželah; kot je znano, niti eden od teh „linijskih“ časopisov ni našel recepta za preživetje. Treba pa je z zadovoljstvom ugotoviti, da je NSKS v posebnem uredniškem statutu zagotovil urednikom in sodelavcem NT popolno uredniško svobodo oz. samostojnost in da skrbi le še za gospodarsko plat Našega tednika.

Kot časnikar si ne bi mogel predstavljati dela pri časopisu, ki ne gradi na uredniški svobodi in samostojnosti. Merodajna so pričakovanja bralk in bralcev, ne pa celovški sekretariati.

Zato si tembolj želim časopis, ki mu ni zagotovljena samo uredniška samostojnost, temveč so mu prav tako zagotovljeni finančni viri. In sicer v takem obsegu, da bo v bodoče izhajal dovolj obširen in pester tednik.

Sedaj izhajata dva tednika. Izdatki so veliki, veliko pa je tudi nezadovoljstvo.

Če bi obstoječe finančne vire izkoristili za skupen tednik, bi bilo zadovoljstvo precej večje — tako pri bralcih kakor pri urednikih.

Peterle na državnem obisku pri Vranitzkem, Buseku in Mocku
Predsednik slovenske vlade se zavzel za celodnevni slovenski radijski program

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je bil preteklo sredo gost avstrijskega zveznega kanclerja Vranitzkega, vicekanclerja Buseka, zunanjega ministra Mocka in predsednika parlamenta Fischerja. Ob tej priliki se je pri zveznem kanclerju mdr. zavzel za uresničitev celodnevnega slovenskega radijskega programa in razširitev televizijskih oddaj.

Z Dunaja poroča Janko Kulmesch

V zvezi s členom 7 Avstrijske državne pogodbe je Peterle izpostavil, da želi biti Slovenija na vsak način ena od pravnih naslednic bivše Jugoslavije. „Slovenija bo podvzela vse, da ne bo prišlo do okrnitve člena 7,“ tako Peterle. Na vprašanje, kdaj bo Avstrija končno priznala Slovenijo, pa je minister Mock dejal, da bo ta predlog na dnevnem redu seje ministrskega sveta, ki bo prihodnji torek. Mock: „Računam s tem, da bomo v torek priznali Slovenijo in Hrvaško.“

Tako zvezni kancler Vranitzky kot vicekancler Busek in minister Mock so jasno poudarili, da ostanejo pravice narodnih skupnosti, zajamčene v členu 7, ne-

okrnjene, ne glede na to, kakšna bo bodočnost državne pogodbe. Vranitzky dobesedno: „Člen 7 velja tudi pod drugimi pogoji.“ Na Peterletovo urgenco glede celodnevnih radijskih in razširitev televizijskih oddaj pa je Vranitzky odgovoril, da to ni vprašanje pripravljenosti, temveč denarja. Obljubil je, da se bo kmalu srečal z generalnim intendantom ORF Bacherjem in z njim govoril o financiranju teh oddaj.

Na vprašanje Našega tednika Mocku, katere države naj bi do torka še priznale Slovenijo, je Mock odgovoril: „Poleg tistih držav, ki so se že izrekle za priznanje, kot npr. Nemčija in Islandija, računam mdr. tudi s priz-

Zvezni kancler Vranitzky sprejel Peterleta

nanjem s strani Italije, Belgije, Danske, Francije in Vatikana. Kancler Vranitzky pa je dejal, da je sedaj zadnji čas za ureditev zadeve, ker je treba končno najti

uporabljive rešitve predvsem v posameznih gospodarskih zadevah.“ Sicer pa sta tako Vranitzky kot Mock sprejela vabilo Peterleta na uraden obisk v Sloveniji.

Zakaj mesto Celovec ne poimenuje kake ceste po Andreju Einspielerju?

Z zadovoljstvom so pred kratkim poročali naši listi, da je bila v Celovcu ulica ob Mohorjevi poimenovana po njenem obnovitelju v Dr.-Janko-Hornböck-Gasse. Torej imamo zdaj kar tri naslove v Celovcu, ki nosijo imena znanih koroških Slovencev: Janežičev trg, Tischlerjev park in Hornböckova ulica. Seveda je to razveseljivo, vendar me v zadevi poimenovanja cest motita dve stvari.

Omenjeni trije naslovi imajo vsak le po eno hišno številko: na Janežičevem trgu je to Slovenska gimnazija, v Tischlerjevem parku Modestov dom in Hornböckova ulica je tako skrita, da je tudi celo poznavalci Celovca komaj poznajo. Kajti bivša Schüttgasse, ki povezuje Kobariško cesto (Karfreitstraße) in Cesto 10. oktobra, je medtem tako zazidana, da je edino preostalo hišno številko 5 na robu

Mohorjevega dvorišča možno najti le z lupo, saj v resnici ni več ulica.

Druga stvar, ki mi nikakor ne ugaja, pa je račun, ki je zdaj odprt že točno štiri leta. 16. januarja 1988, na dan stoletnice smrti Andreja Einspielerja, je šest reprezentativnih ustanov koroških Slovencev naslovilo na občinski svet deželnega glavnega mesta prošnjo, da imenuje kako cesto po našem pomembnem rojaku. V utemeljitvi, ki so jo podpisali Krščanska kulturna zveza, Narodni svet koroških Slovencev, Mohorjeva družba, Slovenski pastoralni odbor, Katoliški delovni odbor in Slovensko kulturno društvo v Celovcu, je bilo rečeno, da je bil Andrej Einspieler med drugim dolgoletni profesor na celovski realni gimnaziji, soustanovitelj najstarejše koroške založbe, izdajatelj več slovenskih in nemških glasil, v kate-

**ZAHVALA PETERLETA
KARLU SMOLLEJU**

„Smolle je bil prvi diplomat slovenske države“

Peterle se je zahvalil tudi NT za njegov delež ob rojstvu slovenske države

Ob priliki državnega obiska na Dunaju se je Peterle zahvalil Karlu Smolleju za uspešno delo v zvezi s prizadevanji za priznanje samostojne Slovenije. Hkrati se je zahvalil medijem — mdr. tudi Našemu tedniku —, ki so z „objektivnim poročanjem prispevali velik delež ob rojstvu slovenske države“. Nadalje je Peterle dejal: „To poglavje je za nami.

Na sporedu je bilo tudi srečanje med predsednikom avstrijske trgovske zbornice Mardertalerjem, Vojko Ravbarjevo (namestnica slovenskega zunanjega ministra) in podpredsednikom slovenske gospodarske zbornice J. Škobernetom.

Nadalje se je slovenska delegacija srečala s slovenskimi gospodarstveniki, ki poslujejo v Avstriji. Srečanja se je udeležil tudi poslovodja ZSZ J. Habernik.

Kdaj bo Republika Slovenija odprla generalni konzulat v Celovcu?

Od prejšnjega ponedeljka dalje generalni konzulat SFRJ v Celovcu ne deluje več. Njegove agende je prevzel generalni konzulat v Gradcu. Na vprašanje, kdaj bo Slovenija odprla generalni konzulat v Celovcu, pa je generalni sekretar zunanjega ministrstva Slovenije Matjaž Kovčič povedal NT: „Merodajno je formalno priznanje s strani Avstrije. Če bo do tega prišlo, bo čimprej prišlo tudi do odprtja generalnega konzulata.“

Ob robu povedano**Čigav minister je dr. Rupel?**

Ob zadnjem zločinu, ko je srbsko vojaško letalo na ozemlju Republike Hrvaške sestrelilo helikopter evropskih opazovalcev, je svoje mnenje povedal tudi „slovenski“ zunanji minister Rupel.

8. januarja 1992 je v pogovoru za večerni televizijski dnevnik RTV Slovenije obsodil zločin, obenem imenoval zločinca; storila da ga je „NAŠA soldateska“.

Ker je Rupel po izobrazbi slavist, besede „naša“ gotovo ni uporabil pomotoma, saj ni govoril v hektiki tiskovne konference.

Če pa kot politik na občutljivem mestu zunanjega ministrstva še vedno ne zna razlikovati, kaj je slovensko, je to problem njegove politične nezrelosti, ki pa je slovenski parlament več ne bi smel podpirati in ji dajati potuho, če res spoštuje voljo slovenskega naroda do suverenosti.

Zaradi njegovih znova nepremišljenih izjav naj parlament ministru Ruplu končno da priložnost, da tudi sam zardi . . .

Janko Zerzer

NARODNOPOLITIČNA BILANCA LETA 1991 — ZADOVOLJIVA?

Nisem nezadovoljen z razvojem v preteklem letu. Napravili smo prve, po mojem mnenju zelo važne korake na poti k notranji konsolidaciji, ko smo organizacijsko in vsebinsko združili Koroško enotno listo in Klub občinskih odbornikov v stranko Enotna lista. To združitev je treba videti kot nujen pogoj za nadaljnjo diskusijo o zastopstvu narodnih skupnosti v zveznem parlamentu in koroških Slovencev v dežel-nem zboru ter o avtonomnem zastopstvu. Občinske volitve marca preteklega leta in volitve v Kmetijsko zbornico so ponovno dokazale potrebnost samostojne politične kandidature, in ti uspehi nam dajejo prav. O teh dveh vprašanih — zastopstvo narodne skupnosti v zakonodajnih telesih in avtonomno zastopstvo koroških Slovencev — smo v preteklem letu vodili intenzivno diskusijo z viškom pri mednarodnem manjšinskem seminarju meseca oktobra v Železni Kapli. Podlaga za diskusijo o avtonomnem zastopstvu je bil model, ki ga je izdelal innsbruški univerzitetni profesor dr. Pernthaler.

Važni so bili tudi sklepi narodnostnega sosveta v zvezi z otroškimi vrtci in radiem ter televizijo. Sosvet je ponovno soglasno, to se pravi tudi z glasovi zastopnikov vseh večinskih strank, sklenil, da je treba uvesti dvojezične otroške vrtce na vseh področjih dvojezičnega ozemlja Koroške. Konkretno smo z otroškimi vrtci napredovali v občini Globasnica in v občini Pliberk. Pojavili pa so se tudi problemi, ker nimamo dovolj dvojezično kvalificiranih otroških vrtnaric.

Soglasen je bil sklep sosveta tudi o tem, da sosvet zahteva celodnevni slovenski radijski program ter razširitev televizijskega programa. Tudi kancler Vranitzky je pri zadnji seji sosveta obljubil, da se bo o tem vprašanju pogovarjal z ORF in Koroško deželno vlado. Prav po tem zadnjem pogovoru sosveta z zveznim kanclerjem dne 11. decembra 1991 pa pričakujem tudi splošno zvišanje finančne podpore za delovanje in potrebe koroških Slovencev v naslednjih letih. V tej zvezi moram poudariti, da je bila meseca maja seja sosveta, pri kateri je sosvet soglasno — tudi z glasovi SPÖ, ÖVP in FPÖ — sklenil, da ima slovenska narodna skupnost upravičene želje glede podpore v višini 83 milijonov

nov šilingov za leto 1992. Sosvet se zaveda, da so to želje, ki bi predstavljale idealno situacijo, in da v doglednem času te idealne situacije v Avstriji ne bomo dosegli. Le za primer pa bi navedel, da znaša finančna podpora danski narodni skupnosti v Nemčiji, ki je številčno približno tako močna kot koroški Slovenci, preko 700 milijonov šilingov.

Omeniti je treba razveseljivo dejstvo, da smo koroški Slovenci v novem kulturnem zakonu za Koroško prvič ustrezno omenjeni in je bil ta zakon sklenjen, potem ko je prišlo do pogovorov s

Novoletni intervju
Našega tednika
s predsednikom
NSKS dr. Matevžem
Grilcem.

Pogovarjal se je
Janko Kulmesch

koroškimi slovenskimi kulturnimi
organizacijami.

KATERI NAČRTI ZA PRETEKLO LETO SE NISO URESNICILI?

Ni se uresničil načrt, ki je predvideval novelo zakona o otroških vrtcih na Koroškem v smislu sklepov sosveta.

ODNOS REPUBLIKA SLOVENIJA — KOROŠKI SLOVENCİ: KJE SO NAPREDKI, KJE POMANJKLJIVOSTI OZIROMA NAZADOVANJE?

Težko je govoriti o normaliziranih odnosih, saj se je vodila v Sloveniji v preteklem letu vojna in tudi mednarodno priznanje Slovenije še manjka; na žalost je tudi Avstrija še ni priznala. V tej zvezi naj omenim le, da zahtevam priznanje Slovenije s strani

republike Avstrije ni stavljal vedno spet le Narodni svet koroških Slovencev, ampak je tako zahtevo sklenil tudi sosvet. Da je odnos med koroškimi Slovenci in prebivalci Republike Slovenije odličan, pa je pokazala velika pripravljenost za pomoč v najtežjih dneh, v katerih se je nahajala Slovenija v preteklem letu.

Velik napredek, ki močno vpliva na življenje koroških Slovencev, je demokratizacija v Sloveniji sploh. Ta demokratizacija olajšuje komunikacijo med Koroško oz. Avstrijo na eni in Slovenijo na drugi strani in je tudi predpogoj za vstop Slovenije v Evropo. Poudarjam pa, da bo imela slovenska narodna skupnost na Koroškem povezovalno funkcijo le, če se bo Republika Slovenija tega zavedala. Zato je potrebno, da se vključi slovenska narodna skupnost na Koroškem tudi v ofi-

ne glede na to, kako je sestavljena.

SE JE ODLOČITEV SLOVENIJE GLEDE POSEBNEGA MINISTRSTVA ZA SLOVENCE V SVETU OBNESLA? VAŠE ŽELJE NA NASLOV TEGA MINISTRSTVA?

Odločitev, da slovenski vladi pripada tudi minister, ki je izrecno zadolžen za manjšinska vprašanja, je bila nadvse pomembna, se pa žal zaradi manjkajočih strukturnih določil in neustreznega števila sodelavcev ta resor ni mogel primerno urediti.

Narodni svet je zato mnenja, da je naj pristojen za manjšinske zadeve predsednik vlade in koli-

— se naj sestavi svetovalno telo iz zastopnikov manjšin in ministrstev (manjšinski sosvet). Šele po taki ali vsaj podobni ureditvi bo smiselno izreči tudi želje, ker se bodo potem lažje uresničile.

NARODNOPOLITIČNI PROGRAM NSKS ZA LETO 1992?

Kratko povedano je program za leto 1992 naslednji: končno moramo doseči zakonsko ureditev otroških vrtcev. Tozadevno bo prišlo do pogovorov že januarja s Koroško deželno vlado in z deželnim svetom. Prizadevati si moramo, da bomo prav tako v tem letu zakonsko rešili vprašanje glasbene šole. Celodnevni slovenski program avstrijskega ra-

DEMOKRATIZACIJA NAŠIH STRUKTUR — KAKO JO KONKRETNO IZVESTI?

Narodni svet koroških Slovencev zagovarja Pernthalerjev model; mnenja smo, da je izvedljiv. Podpira ga tudi Enotna lista, nasprotujejo pa mu Zveza slovenskih organizacij in slovenski socialni demokrati. Mnenja sem, da bi javno-pravno avtonomno zastopstvo lahko zagotovilo koroškimi Slovincem avtonomijo, ki je za uspešen razvoj slovenske narodne skupnosti potrebna. Seveda pa je uspeh takega javnopravnega zastopstva odvisen od kompetenc, ki jih ima tak gremij. Nadalje nastopa vprašanje financiranja, saj bi ga morale financirati javne ustanove. Zato opažam v zadnjih tednih tudi med večinskimi strankami pre-

„Moja glavna prioriteta v letu 1992 — avtonomno zastopstvo koroških Slovencev“

Dr. Matevž Grilc: „Narodni svet je mnenja, da je naj v Sloveniji pristojen za manjšinske zadeve predsednik vlade in kolikor gre za zunanje-politično zapletenost teh zadev, tudi zunanji minister.“

cialne kontakte med Slovenijo in Koroško oz. Avstrijo. Dobri odnosi so potrebni, vendar pri tem tudi v bodoče ne smemo pozabljati na vrsto nerešenih vprašanj v zvezi s koroškimi Slovenci. To mora biti dolgoročna strategija, ki mora preživeti vse, tudi notranje politične težave v Sloveniji, ki so prisotne in ki jih je bilo v začetni fazi demokratizacije tudi pričakovati. Pogovorni partner za Narodni svet koroških Slovencev, ki ni strankarska organizacija, pa seveda ostaja slovenska vlada,

kor gre za zunanje-politično zapletenost teh zadev, tudi zunanji minister. Prirejena pa naj bo v smislu stvarne pristojnosti nadaljnja pristojnost drugih ministrov. Neposredna skrb za manjšine se naj poveri posebnemu državnemu sekretarju za manjšinska vprašanja, ki bi bil odgovoren predsedniku vlade in bi imel ustrezna politična pooblastila.

Za oblikovanje celotne manjšinske politike slovenske vlade — tako vsebinsko kot personalno

dia na posebnem valu ter razširitev televizijskih oddaj je nadaljnji cilj, ki ga bo treba v tem letu doseči.

Predstavljam ši, da bomo do konca leta dosegli tudi reorganizacijo osrednjih organizacij koroških Slovencev z demokratičnim zastopstvom. Gre za smiselno poenotenje struktur, v katerem bo prostora za ves pluralistični spekter znotraj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Nadalje si predstavljam, da nadaljujemo diskusijo o zastopstvu koroških Slovencev v deželnem zboru in narodnih skupnosti v avstrijskem parlamentu. Te predstave so v skladu z nivojem manjšinske zaščite v Evropi, ki daje v zadnjem času ravno manjšinam velik poudarek, saj se zaveda pomembnosti reševanja tega vprašanja. Prepričan sem, da bo prišlo prej ali slej do kodifikacije manjšinskih pravic v evropskem merilu.

Resno pa se bo treba lotiti tudi noveliranja zakona o narodnostnih skupnostih iz leta 1976. Sosvet je ustanovil posebno komisijo, ki jo vodi dr. Apovnik in ki bo imela prav tako že januarja prvo sejo.

cejšen odpor proti takemu javnopravnemu zastopstvu in mislim, da so se stranke dogovorile, da bodo stopile v resno diskusijo le, če se Slovenci o tem zedinimo. Vendar upam, da bo Zveza slovenskih organizacij po občnem zboru v tem vprašanju pripravljena za konstruktiven pogovor, saj resnih argumentov proti taki spremembi organizacijskih struktur ni. Gre kratko malo za to, da koroški Slovenci lahko tajno izvolijo svoje vodstvo, ki ga želijo in ki bo v stanju sprejemati reprezentativne odločitve. Odločen sem dati prav temu vprašanju v tem letu glavno prioriteto.

MANJŠINSKI MANDAT V DEŽELNEM ZBORU IN ZVEZNEM PARLAMENTU: V KATERI OBLIKI? JE REALISTIČEN?

Da je tak manjšinski mandat potreben, o tem ni dvoma. To je najbolj dokazal Karel Smolle, ko je zastopal narodne skupnosti v

Novoletni intervju z dr. Matevžem Grilcem

NADALJEVANJE S STRANI 5

parlamentu. Tako zastopstvo nudijo danes svojim manjšinam domala vse napredne evropske države. Temu se tudi Koroška in Avstrija ne bosta mogli odtegniti in že zato je tak mandat realističen. Oblik je več in o vseh se je treba pogovarjati. Narodni svet je to vprašanje interno že intenzivno diskutiral in se bomo šli v naslednjih tednih pogovarjati z drugimi slovenskimi političnimi strukturami in nato z deželnimi strankami. Predvsem pa je seveda to naloga Enotne liste, ki razmišlja prav tako kakor Narodni svet. Na zvezni ravni pa bodo potrebni pogovori z drugimi avstrijskimi manjšinami, ki pa se prav tako že vodijo v okviru Informacijskega centra na Dunaju. Informacijski center je v dunajskem parlamentu že vložil ustrezno peticijo, ki je stvar razprave v zvezi s predvideno volilno reformo.

NAČRTI SOSVETA ZA LETO 1992?

Načrti sosveta se v bistvu ujemajo z načrti naše organizacije. Seveda pa se bo sosvet zavzel tudi za zvišanje finančne dotacije za vsestransko delovanje koroških Slovencev. Glavni cilj v tem letu je prav tako zakonska ureditev otroških vrtcev ter glasbene šole in noveliranje zakona o narodnostnih skupnostih iz leta 1976. Nadalje bo konec januarja obširno razpravljalo o avtonomnem zastopstvu koroških Slovencev, to se pravi, o modelu prof. Perntalerja. Zasedoval bo tudi razvoj v vprašanju radia in televizije in po potrebi sprejel tozadavne ponovne sklepe.

VIDITE PRI VEČINSKIH STRANKAH VEČJE RAZUMEVANJE ZA KOROŠKE SLOVENCE?

Ko sem se pred nekaj tedni pogovarjal z deželnim glavarjem Zernattom o vprašanju zastopstva koroških Slovencev v deželnem zboru, mi je povedal dobesedno takole: „O tem vprašanju se z vami ne pogovarjam zato, ker bi vas imel posebno rad, am-

pak zato, ker me razvoj v Evropi v to sili!“ V teh besedah najdemo tudi odgovor na postavljeno vprašanje.

STRANKARSKO-POLITIČNI ODNOSI ZNOTRAJ NARODNE SKUPNOSTI: MOŽNOSTI OZ. POTREBE PO SODELOVANJU?

Dejstvo je, da med kor. Slovenci ne najdemo samo volilcev EL, ampak tudi volilce socialistične stranke in, sicer manj, ljudske stranke. Socialnodemokratska stranka je v preteklem letu ustanovila nekakšno sekcijo slov. socialnih demokratov. Jasno je, da so pogovori s temi grupacijami potrebni, ne samo pogovori, ampak tudi sodelovanje. Prav tako sodelovanje pa bi zagotovilo avtonomno zastopstvo, saj bi se po mojih predstavah potegovala za mesta v tem zastopstvu v prvi vrsti prav strankarske skupine. V takem gremiju bi sodelovale vse relevantne politične skupine koroških Slovencev.

POD KATERIMI POGOJI SE BO SAMOSTOJNO GIBANJE LAHKO TUDI V BODOČE UVELJAVLJALO NASPROTI VEČINSKIM STRANKAM?

Samostojno politično gibanje

”

Želim, da bi bilo možno z novim vodstvom Zveze slovenskih organizacij pogovarjati se predvsem o preobrazbi organizacijskih struktur, in zato pričakujem od delegatov Zveze slovenskih organizacij, da se zavzamejo za enotno zastopstvo koroških Slovencev, znotraj katerega naj bi ob vsem pluralizmu vladala demokratična miselnost.

“

koroških Slovencev — Enotna lista — se bo uveljavljalo nasproti večinski strankam tako dolgo brez posebnih težav, kakor dolgo Slovenci v posameznih večinskih strankah ne bodo imeli bistvenega vpliva na strankarsko politiko v narodnostnem vprašanju.

Nikakor ne zadostuje, da bi večinske stranke svojim slovenskim sekcijam omogočale, da artikulirajo v narodnostnih vprašanjih lastno mnenje in se jim ne bi bilo treba podvreči strankarski disciplini.

Samostojno politično slovensko gibanje bi občutilo težave šele, če bi se večinske stranke obvezale v narodnostnih vprašanjih slediti predlogom svojih slovenskih sekcij oz. če bi res tako ravnale. Od take politike večinskih strank pa smo po mojem mnenju še zelo daleč oddaljeni, zato se bo Enotna lista tudi v bodoče uveljavljala. Uspehe, ki smo jih dosegli v nekaterih občinah, npr. na področju otroških vrtcev ali dvojezičnih napisov in na drugih področjih, smo dosegli le z vztrajnim delom naših na samostojnih listah izvoljenih mandatarjev. Jasno je, da se mandatarji Enotne liste ne morejo baviti le s specifično narodnostnimi vprašanji, ampak morajo dajati predloge tudi v vseh drugih družbenih vprašanjih, in se povezovati tudi z nemško govorečimi sodeželani. Kajti politika dobrega razvoja slovenske narodne skupnosti je tudi politika dobrega sožitja z narodom sosedom.

FINANČNI PROBLEMI SLOVENSkih USTANOV TER NAŠEGA TEDNIKA IN SV — KAKO RESNI OZ. DRAMATIČNI SO DEJANSKO?

Finančni problemi so prisotni in so celo nekoliko večji kot v bližnji preteklosti. Jasno je, da Republika Slovenija v današnji slabi gospodarski situaciji ne daje take gmotne podpore kakor v preteklosti. Prepričan pa sem, da bo gospodarski razvoj v Sloveniji v naslednjih letih omogočil normalizacijo tudi na tem področju.

Seveda je potreben denar za učinkovito delovanje, vendar uspehi niso odvisni le od denarja. Če nam in našim ljudem zmanjka idealizma, potem nam tudi denar ne bo nič pomagal. Hvala Bogu pa so med nami še ljudje, ki so za narodno skupnost pripravljeni delati prav iz idealizma.

Največ finančnih sredstev brez dvoma zahtevata oba slovenska tednika, in izdaja le enega tednika bi bistveno zmanjšala finančne potrebe, zato se za tako rešitev tudi zavzemam. Predstavljam si eno politično-kulturno glasilo koroških Slovencev, ki pa naj bo kvalitetno in aktualno in ki mora seveda tudi upoštevati pluralistično mnenje koroške slovenske družbe. En slovenski tednik namesto dveh bi brez dvoma bistveno doprinesel k rešitvi finančnih problemov.

KAKO JIH REŠITI? KOLIKO LAHKO K TEJ REŠITVI PRISPEVA POENOTENJE NAŠIH STRUKTUR?

Organizirana dvojnost med koroškimi Slovenci je preživeta. Taka dvotirnost pogojuje seveda tudi domala dvojne finance. Jasno je zato, da bi poenotenje naših struktur po mojem mnenju rešilo finančni problem, poleg tega pa nam tudi omogočilo bolj smotrno delovanje v bodočnosti. Vsa diskusija in vsi predlogi v zvezi z avtonomnim zastopstvom koroških Slovencev merijo ravno v to.

PROF. JOŽE WAKOUNIG

Pretoklo leto je prineslo svetu vrsto krvavih dogodkov, pa tudi presenetljivo nekrvavi razhod nekdanje Sovjetske zveze. Pri krvavih dogodkih prednjačita Irak in rajna Jugoslavija. Med Beogradom in Bagdadom je več skupnosti kakor pa samo nekakšna podobnost imen. Vojaško sodelovanje med njima ni bilo nikoli posebna tajnost. Tudi zdaj ni zamrlo. V jugoslovanski tragediji se je izkazala nemoč in zlaganost tako imenovanega svobodnega, demokratičnega zahoda. Kakor so Združene države Amerike rešile prestol iraškemu diktatorju Sadamu Huseinu, tako tudi podpirajo centralistično oblast v Beogradu in skušajo za vsako ceno, kakor še vedno kaže, ohraniti pri življenju Jugoslavijo.

Kot Slovincu mi je seveda najbližje usoda in prihodnost Slovenije. Od

27. do 29.

junija 1991

sem sam

neposredno

preživljal

strah in do-

življal upa-

nje ob rojst-

vu Republi-

ke Slovenije

NASTRAHOMA IN V UPANJU

in njenem ognjenem krstu. Prvi svetovni slovenski kongres, zamišljen kot čestitka ob uresničitvi dolgotrajnih sanj slovenskega naroda, je potekal v vojnih razmerah, kakor se tako širokoustno pravi. Slovenija je preživela prvo hudo preskušnjo z odločnostjo in solidarnostjo prebivalcev, seveda tudi z izredno srečo. Tega vsega pa bo potrebovala tudi naprej, morda še več. V tem kratkem času slovenske neodvisnosti je pokazala mlada republika veliko zrelost, zgodile pa so se tudi napake, ki bi utegnile usodno zasukati smer v prihodnost. Veliko preveč je med vodilnimi osebnostmi in strankami zavistnosti, neodkritosti, nepoštenosti, zahrbtnosti in zavratnosti; pogostokrat se vsiljuje občutek, kakor da bi hoteli nekateri čimprej pognati oblast samostojne Slovenije hudiču v žrelo in se čimprej spet podrediti in pohlevno pokoriti tujčevi pesti.

Gnusno in ogabno se mi zdi proglašanje ministrskega predsednika Lojzeta Peterleta za najbolj negativno osebnost leta 1991 (zunaj Slovenije je isto mesto pripadlo srbskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću). V demokraciji je potrebno demokratično tekmovanje. Seveda so nekdanji komunistični oblastniki užaljeni in tudi komaj prenašajo, da so izgubili oblast, ki je čez štiri desetletja ni bilo treba deliti z nikomer, ki je bila torej absolutna spletkarska igra, ki ne izbira sredstev, vsiljuje pošastno slutnjo (glej 2. stran), da je nekaterim najhujši sovražnik le — Slovenec. Seveda je za razne napake in pomanjkljivosti odgovorna sedanja demokratično izvoljena in potrjena vlada z Lojzetom Peterletom na čelu. Premalo so bili znani oblastni mehanizmi, preveč nekateri v svoji naivnosti zaupajo tako imenovanim dobrim prijateljem, premalo je strokovnosti.

Kdorkoli bo v naslednjih letih krojil usodo Sloveniji, kdorkoli bo vodil vlado, se ne bo mogel ogniti odgovornosti, da bo potrebno državo in njen narod spraviti tudi moralno v red. Nobena tajnost ni, da se v Sloveniji krade na veliko, da se krade narodno premoženje, in da se veliko premalo dela. To pa je tudi dediščina komunističnega režima, ki je — kakor drugod — zapustil tri katastrofe, narodno-moralno, družbeno-gospodarsko in ekološko.

Novo leto je treba začeti z upanjem, z optimizmom. Želim slovenski državi vse najboljše v letu 1992. Trdo bo in bridko, marsikomu se bo zaskominalo po starem režimu, ko so bili še piskri polni in skoraj ni bilo (?) brezposelnih. Novi začetek pač boli. Prepričan pa sem, da bo Slovincem uspelo. Le hoteti bo treba in pošteno primiti za delo.

Z dobrim upanjem torej!

nostih iz leta 1976 za nemško govoreče v Sloveniji. V tem primeru namreč Nemci v Sloveniji gotovo ne bi imeli nobenih pravic. Tega se naj zaveda tudi koroški Heimatdienst, če zahteva iste pravice za Nemce v Sloveniji kot za Slovence na Koroškem.

Najprej bo moral Heimatdienst zahtevati, da se povsem novelira zakon o narodnih skupnostih iz leta 1976, ki pogojuje pravice koroških Slovencev z njihovo številčno močjo.

PRED DURMI JE OBČNI ZBOR ZSO. IMATE KOT PRESEDNIK NSKS KONKRETNE ŽELJE NASPROTI DELEGATOM ZSO?

Z zanimanjem pričakujem izid občnega zbora Zveze slovenskih organizacij in pričakujem, da bo po tem občnem zboru možno normalizirati odnose z Zvezo slovenskih organizacij in začeti ponovno koristne razgovore.

Seveda želim, da bi bilo možno z novim vodstvom Zveze slovenskih organizacij pogovarjati se predvsem o preobrazbi organizacijskih struktur, in zato pričakujem od delegatov Zveze slovenskih organizacij, da se zavzamejo za enotno zastopstvo koroških Slovencev, znotraj katerega naj bi ob vsem pluralizmu vladala demokratična miselnost.

NEMŠKA NARODNA SKUPNOST V SLOVENIJI ŽELI, DA SE JI PRIZNAJO NARODNE PRAVICE. KAJ PRAVITE K TEMU KOT ZASTOPNIK KOROŠKIH SLOVENCEV?

Kot pripadniki manjšine se seveda zavzemamo povsod za manjšinske pravice, kjerkoli take manjšinske skupine živijo. Če obstaja nemška narodna skupnost v Sloveniji, se seveda zavzemamo tudi za njene pravice. Če bi bil ciničen, bi predlagal slovenski vladi, da naj prevzame avstrijski zakon o narodnih skup-

„
Samostojno politično gibanje koroških Slovencev — Enotna lista — se bo uveljavljalo nasproti večinskim strankam tako dolgo brez posebnih težav, kakor dolgo Slovenci v posameznih večinskih strankah ne bodo imeli bistvenega vpliva na strankarsko politiko v narodnostnem vprašanju.

KOROŠKI KULTURNI DNEVI:

„Pri Koroških kulturnih dnevih ni nič več v redu — ne kraj ne čas ne tematika ne organizacija ne reklama in tudi ne vzdušje. Sit sem vsega,“ tako predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Janko Zerzer ob pospravi letošnjih kulturnih dnevov v Celovcu. Organizatorji — osrednje kulturne in politične organizacije — so sicer že pred desetimi leti ugotovili, da zgolj znanstvene in zgodovinske tematike ne ustrezajo željam interesentov, toda kljub temu se vsebinsko ni nič spremenilo.

Tako ne bo šlo naprej!

■ Piše Heidi Stingler

Drago simultano prevajanje za tri ljudi

Ob izredno slabem obisku in razmeroma velikim stroškom, tako za reklamo, predavatelje, predvsem pa za simultano prevajanje, je treba ponovno ugotoviti, da pelje vlak interkulturalnosti le v eno smer. „Kdor misli, da je to drugače, ta se laže,“ tako Zerzer. Stroški za simultano prevajanje namreč znašajo okrog šilingov 30.000,—. K temu pridejo še stroški za reklamo in honorarji, potni stroški in dnevnice za referente, nadalje stroški za tehniko in najemnino. Celotno prireditev financirajo osrednje kulturne in politične organizacije, pri čemer je treba povedati, da nekatere organizacije že leta niso plačale svojega prispevka (pribl. šil. 20.000,— letno). Skupno stanejo kulturni dnevi letno okrog šil. 100.000,—.

Izbira tem ni bila posrečena

Da Koroški kulturni dnevi nimajo več funkcije, kakršno so imeli v prvem desetletju, je ugotovil tudi dr. Janko Malle, ki je soodgovoren za organizacijo. Tudi on je prepričan, da kulturni dnevi v tej obliki ne bodo mogli

preživeti. To pa zaradi tega, ker danes že vrsta drugih institucij, npr. celovška univerza, pokriva potrebo po znanstvenem in zgodovinskem obravnavanju manjšinskega vprašanja. Po drugi strani pa se posvečajo temu vprašanju tudi slovenski znanstveni inštituti, ki imajo možnost, da s svojim delom tudi drugače pridejo v javnost. Vprašanje izseljenstva, ki je bilo že sto ali tisočkrat preleto, je dolgočasilo večino poslušalcev, katerih pa pri posameznih predavanjih ni bilo več ko kakih trideset. Tudi 50-letnica izseljenstva ne opravičuje pretiravanosti v obsegu teh referatov. Sicer je bil drugi dan posvečen bolj sodobnim vprašanjem, človekovim pravicam in mirovni vzgoji, toda tudi s temi — deloma zanimivimi — predavanji ni bilo možno vzbuditi zanimanja večjega kroga. Na splošno moremo ugotoviti, da so kulturni dnevi šli mimo vseh velikih političnih sprememb, katere smo doživeli v zadnjih dveh, treh letih.

Premalo je pogled nazaj, treba bi bilo iskati tudi perspektive in osvetliti vprašanje, kako bo npr. razvoj v nekdanji Jugoslaviji vplival na položaj koroških Slovencev.

Tudi reklama brez vsake ideje

Z letakom in plakatom, ki se oblikovno že leta nista spremenila niti za las, je organizatorjem uspelo dokazati, da niso le pri izbiri tem, ampak tudi pri reklamni in organizaciji brez vsake kreativnosti in ideje. Zdi se, da je to obligatna letna prireditev, ki se pač organizira v zadnjem trenutku, da le ostane tradicija in da se porabijo sredstva, ki so za to na razpolago. Treba pa je povedati, da kulturni dnevi stanejo toliko, kot ima marsikatero podeželsko društvo na razpolago za delovanje skozi celo leto.

Nepravilna pa verjetno ni niti trditev, da rožanska društva s svojim izobraževalnim tednom ali pa v Podjuni z globaškim kulturnim tednom nagovorijo več ljudi, ker so teme pač raznolike, pestre in imajo organizatorji tudi ideje.

Pod črto je torej treba ugotoviti, da je bolje, da se prenehajo kulturni dnevi, če ni možno trezno pregledati in analizirati ponudbe in poiskati popolnoma novega koncepta, ki bi nagovoril kaj več ljudi.

ODMEVI NA 23. KOROŠKE KULTURNE DNI

Dr. Marija Spieler:

„Nalašč nisem šla na Koroške kulturne dni, ker me teme absolutno niso zanimale, saj je vse že tako preleto. To velja vsaj za prvi dan, ki je bil izključno posvečen vprašanju izseljenstva. To mi leži v želodcu in imam tega dovolj vsaj za prihodnjih pet let.“

Zdi se mi, da organizatorji to prireditev organizirajo v zadnjem trenutku in tako ne pride kaj pametnega ven. Kot rečeno, imam vtis, da gre organizator mimo celega svetovnega političnega razvoja in tega pri sestavljanju programa sploh ne upošteva. Zanimiva tematika bi po mojem bilo tudi vprašanje tujcev in s tem v zvezi naše lastno ravnanje z njimi ali pa razprava, kaj konkretnega lahko posameznik stori na tem področju. To je pa gotovo le ena izmed številnih idej, katerim bi se bilo potrebno posvetiti.“

Dr. Lipi Ogris-Martič:

„Na kulturne dneve sem šel samo slučajno in moram reči, da sem bil nažrt, ko sem videl, kakšne teme so na sporedu. Organizatorji sploh niso upoštevali velikih političnih sprememb, katerim smo bili priča v zadnjih letih. Po drugi strani pa smo se dolgočasili cel dan pri predavanjih o izseljenstvu. En dober referat na to temo bi po mojem mnenju popolnoma zadostoval. Kulturni dnevi so tako šli mimo velikih dogajanj.“

V bodoče bo nujno potrebno pokazati tudi perspektive in gledati v bodočnost, ne pa samo nazaj v zgodovino.“

Mag. Štefan Pinter:

„Teme so bile prvi dan predvsem zgodovinske, zato pa ne nezanimive in sem pričakoval,“

Mag. Magda Errenst:

„V časopisih sem brala o kulturnih dnevih in sem v domačem društvu porazdelila nekaj letakov. Zase pa moram reči, da ni bilo teme, ki bi me tako zanimala, da bi se odločila za poslušanje kakšnega predavanja.“

Poleg tega pa moram reči, da se mi zdi čas med prazniki za tako prireditev zelo neprimeren, saj je v teh dneh že tako premalo časa.“

Pavli Zablatnik:

„Nisem bil na kulturnih dnevih. To pa iz dveh razlogov — v Tinjah sem vodil dneve igre in petja za otroke, na drugi strani pa moram reči, da me pravzaprav nobena tema ni tako nagoovorila, da bi jo moral slišati.“

Na splošno pa imam vtis, da se organizatorska plat kulturnih dnevov premalo upošteva, ali pa da organizatorji niti ne vejo, komu namenjajo kulturne dneve.“

Dr. Borut Sommeregger:

„Na žalost sem bil dan prej v Tinjah, kjer je bila izredno zanimiva diskusija izobražencev iz Koroške, Primorske in Slovenije, katerim je uspelo dejansko povežati slovenski kulturni prostor. Več kot tri dni dopusta pa si žal ne morem vzeti za osebno izobraževanje.“

Teme Koroških kulturnih dnevov pa se mi zdijo za najmanj pet let zastarele.“

Prof. Tonč Malle:

„Ker se teme pri Koroških kulturnih dnevih ponavljajo, nimam nujne potrebe, da bi moral iti k predavanjem. Gotovo pa je vzrok za slab obisk med drugim tudi neprimeren čas med počitnicami, ko mnogo ljudi gre na dopust ali pa so otroci pri kakšnih tečajih.“

Sam sem v tem času bil v zdravilišču in moram reči, da kulturni dnevi za mojo rekreacijo niso alternativa.“

za slabo udeležbo je verjetno treba iskati po eni strani pri terminu, ki je po mojem neugoden, na drugi strani pa je to morda tudi dislokacija prireditve na univerzi, se pravi zunaj središča. Pri tej prireditvi pa najdemo tudi klasičen predavalni stil, ki je že preživet.“

Zdi se, da so kulturni dnevi načelna programska postavka, za katero je pripravljen določen denar, katerega je treba uporabiti. Imam tudi vtis, da se obe kulturni in politični organizaciji šele jeseni spomnita, da je pač treba kaj pripraviti.“

Glede izčrpnih predavanj o izseljenstvu se mi zdi, da mladina sicer premalo ve o tem, po drugi strani pa je treba ugotoviti, da je manjkalo živih, aktualnih tem, ki bi gotovo zanimale več ljudi.“

85-letnica SPD „Srce“:

Posrečen jubilejni koncert v Dobrli vasi

Na Štefanovo je SPD „Srce“ obhajalo z jubilejnim koncertom svoj 85-letni obstoj. Skozi program sta vodili Rozi Pasterk in Barbara Sienčnik, ki sta bili živ dokaz, da se mladina zanima za slovensko kulturo.

Piše Robert Sturm

Boris Sturm, ki je bil pred kratkim izvoljen za novega predsednika, je imel govor, ki ni bil le poln pohval, temveč tudi samokritike. V govoru je ocenil, da je društvo bilo premalo trmoglavo. Kajti na prireditve kot „Dober večer, sosed“ in „Dežela ob Dravi“ so najbližja nemško govoreča društva prišla šele iz Podklostra, Špitala in Celovca. V bližnji soseščini pa ni bilo možno skleniti stikov z domačimi nemško govorečimi društvi. S tem, da so poskusili nagovoriti domača društva, so društveniki menili, da je naloga že opravljena. Bili so torej premalo trmoglavi in sitni, da bi prišli do cilja.

Tudi kulturni referent dobroske občine, podžupan Ulrich Enze, je v svojem govoru omenil, kako je pomembno, da se sosedje dobro razumejo in da drug drugega spoštujejo. Skrbel pa je tudi za zelo spontano točko pri koncertu. Po nastopu otroškega pevskega zbora, ki ga vodi mag. Ljudmila Sturm, je bil tako navdušen, da je otroke na koncu koncerta nagradil s sladkarijami.

Poleg otroškega zbora so oblikovali jubilejni koncert še Meša-

Otroški zbor vodi mag. Ljudmila Sturm

ni pevski zbor „Srce“ (vodi ga mag. Marjan Berložnik), Mladinski pevski zbor „Srce“, ki je imel svoj prvi in zelo uspešni nastop, ter Moški pevski zbor „Trta“ iz Žitare vasi pod vodstvom Jozeja Starca.

Koncert v Kulturnem domu v Dobrli vasi je bil kar v dvoje jubilejni koncert. Mešani pevski zbor

je namreč obhajal svojo 15-letnico obstoja, in to z zelo pestrim programom.

Ob tej slovesni priložnosti naj bi društvo dobilo grb tržne občine Dobrli vas. Toda tudi tokrat — grb naj bi bil podeljen že pred nekaj leti — je naključje tako naneslo, da podelitev grba ni bila možna. Župan občine Dobrli vas, deželni poslanec Josef Pfeifer, je bil namreč zadržan, tako da je izročitev grba preložena za nedoločen čas. Možno je, da bo to ob 100-letnici društva . . .

A društvo bo gotovo tudi brez občinskega grba naprej tako delovalo kot doslej, je poudaril predsednik SPZ dr. Brumnik. Pohvalil je društvo, da spodbuja mlade ljudi k sodelovanju v društvu in da jih navdaja z idealizmom. To je pokazala mladinska igralska skupina (vodi jo Sonja Sturm), ki je bila z zadnjo igro zelo uspešna. Prav tako razveseljav je bil prvi javni nastop mladinskega zbora.

Slovesen konec koncerta je bila podelitev priznanj članom društva, ki vsaj že pet let aktivno sodelujejo v zboru.

Mešani zbor pod vodstvom mag. Marjana Berložnika.

Škofiče:

Nepričakovana smrt Tončaja Sabotniga

Zelo nas je pretresla vest, da je — v 52. letu starosti — nepričakovano za vedno zatislil svoje oči Tončej Sabotnig iz Škofič.

Bil je 13 let odbornik Posojilnice Hodiše, nato štiri leta Hodiše/Škofiče, zadnje leto pa združene Posojilnice Bilčovs-Hodiše-Škofiče.

Kot lastnik črpalke v Plešerki je vedno nudil ljudem pomoč. Bil je tudi dolgoletni odbornik slovenskega prosvetnega društva „Zvezda“ v Hodišah.

Ogromna množica se je udeležila njegovega pogreba v Škofičah in dokazala priljubljenost Tončaja Sabotniga. Pogrebne obrede sta opravila dekana Hotimitz in Peter Sticker. S pesmimi žalostinkami se je poslovil od Tončaja domači cerkveni zbor.

Z ganljivim govorom se je od Tončaja Sabotniga poslovil tudi predsednik Posojilnice Bilčovs-Hodiše-Škofiče Herman Jäger.

Naj Tončej Sabotnig počiva v miru. Žalujočim izrekamo naše iskreno sožalje.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl večeraj ponoči velik prijatelj koroških gledališčnikov in lutkarjev

Saša Kump

Kot scenograf in režiser je deloval skorajda za vse naše gledališke in lutkovne skupine. Ni odra, ki ga Saša Kump ne bi oblikoval za razne predstave in ne mladega lutkarja in igralca na Koroškem, ki ga ne bi srečal in doživel kot svetovalca, prijatelja, zaljubljenega v gledališče. Svojo posebno skrb je posvetil šmihelski lutkovni skupini, ki ji je dolga leta stal ob strani.

V imenu vseh, ki smo na Koroškem smeli delati z njim, izrekamo iskreno sožalje ženi in vsem njegovim.

. . . v Sloveniji

Ob začetku preteklega leta so v Sloveniji še praznovali odličen izid plebiscita, v katerem se je 23. decembra 1990 izreklo 88,5 odstotka volilcev za samostojno in neodvisno Slovenijo.

Po razglasitvi 10-dnevna vojna

Toda v noči po slavnostni razglasitvi slovenske države (26. 6. 1991) je Jugoslovanska ljudska armada skušala prodreti na vse mednarodne mejne prehode in jih zasesti. Toda Slovenska teritorialna obramba in celotno slovensko prebivalstvo se je odločno branilo, in to z velikim uspehom. JLA se je morala po 10 dneh umakniti iz Slovenije, kjer pa je zapustila ogromno škodo.

Leto 1991

je bilo v znamenju velikih sprememb...

...in tudi na Hrvaškem

Bojišča JLA so se nato preselila na Hrvaško, kjer še vedno vihra vojna in kjer dnevno trpijo in umirajo tudi nedolžni civilisti.

Naša pomoč je prišla hitro in prav

Koroški Slovenci so v teh težkih časih pomagali hitro. Nad 500 slovenskim državljanom, ki se v vojnem času niso mogli vrniti nazaj domov, je Narodni svet preskrbel prenočišča, bralci NT in slovensko zadružništvo je zbralo nad 800.000 šilingov pomoči za Slovenijo, zdaj pa tečejo neumorne akcije za pomoč hrvaškim beguncem.

Leto 1991 v zrcalu — Leto 1991 v zrcalu — Leto 1991 v zrcalu — Leto 1991 v zrcalu — Leto 1991 v zrcalu

Haider je moral odstopiti

Izjava o zaposlovalni politiki v 3. Reichu je Jörgu Haiderju zlomila tilnik. Odstopiti je moral kot deželni glavar. Nasledil ga je šef Ljudske stranke dr. Christoff Zernatto.

Bistrica pri Šmihelu in Bistrica na Zilji spet samostojni

V začetku leta se je na Koroškem cela vrsta občin, ki so jih pred 18 leti „prisilno“ združili, spet razdružila. Večina prebivalcev se je v ljudskem povpraševanju izrekla za samostojnost. Že pri občinskih volitvah so tako v Pliberku kot tudi na Bistrici volili dva občinska sveta, enako tudi na Bistrici na Zilji in v Straji vasi.

Slovenski socialisti so se organizirali

Slovenski socialisti, za katere se je leta 1991 povojna leta utila kot zastopnica SO, so se v okviru PÖ združili v Devono skupnost slovenskih socialistov.

Volilno gibanje združeno v Enotno listo

Tudi v slovenski narodnostni politiki je prišlo do bistvenih preobratov. Klub slovenskih občinskih odbornikov in Koroška enotna lista sta se združila v Enotno listo. Njen cilj je mandat v koroškem Deželnem zboru. Za predsednika so slovenski samostojni občinski zastopniki izvolili Andreja Wakouniga.

Prvič 50 samostojnih občinskih odbornikov

Od marca naprej sedi v 25 občinskih svetih 50 samostojnih slovenskih odbornikov, ki so kandidirali na slovenskih samostojnih listah. Skupno je slovensko samostojno gibanje zbralo 5074 glasov. EL je odslej tudi kooptiran član Zveze koroških občin (Kärntner Gemeindebund). Prvič so volili tudi župane direktno, kar ima kot posledico, da so odpadle koalicije.

Velike spremembe tudi na Koroškem

Kulturni zakon prvič omenja tudi koroške Slovence

Leta 1991 je bil na Koroškem sprejet tudi deželni Zakon o kulturnem pospeševanju. V tem zakonu — in to prvič v kakem zakonskem tekstu sploh — so izrecno omenjeni koroški Slovenci. Kaj bo zakon prinesel, pa se bo šele izkazalo.

Dijaška domova Mohorjeve združena

Nešteto dijakov je bilo deležnih njihove vzgoje: letos so se poslovili salezijanci iz Modestovega doma in sestre iz Slomškovega doma, kjer so svojo nalogo opravljali z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Dekleta in fantje so zdaj skupaj v Modestovem domu.

24 novih predstav na naših odrih

Izredno aktivni so bili tudi naši kulturni ustvarjalci. Gledališčniki so pripravili kar 24 novih predstav. Med njimi pa je še posebno blestela predstava Juri Muri v Afriki (slika levo), ki nudi pravi gledališki užitek. Pa tudi vse druge premiere so odlično uspeli. V letu 1991 so zagledale luč naših amaterskih odrov naslednje igre:

„Sen radiške noči“ — mlad. gled. sk. SPD Radiše; „Karlava teta“ — farna mladina iz Vogrč; „Markolfa“ (Dario Fo) — gled. skupina KPD Planina Sele; „Sanje o govorečem cvetu“ — lutk. sk. KPD Šmihel; „Meteor“ — gled. skup. SPD Radiše; „Veleja“ — gled. sk. SPD Danica St. Primož — „Dvojčka“ — gled. skup. KPD Šmihel; „Poročil se bom s svojo ženo“ — gled. sk. KPD Žvabek; „Pravljica o cesarju in pastirju“ — otr. sk. iz Globasnice; „Pavle v zadregi“ — igra ob materinskem dnevu, otroški zbor iz Škocijana; „Poroka cesarja Janeza“ — otroška igra, otr. gled. sk. SPD Kočna, Sveče; „Rdeče modro v mavrici“, drama — gled. sk. Višje šole za gosp. pokl.; „Misterij o sv. Hildegardi“, misterij — gled. sk. gospod. šole v Št. Rupertu; „Črna komedija“, komedija — gled. sk. SPD Dobrač, Brnca; „Slehernik“, drama — gled. s. SPD Borovlje; „Epilepsija rahločnosti — Epilepsie der Empfindsamkeit“, plesno gledališče — plesni teater Ikarus — „Trgovina“, drama — mlad. gled. sk. KPD Planina, Sele; „Poslednja vojna njegovega veličanstva“, mladinska igra — mlad. gled. sk. SPD Gorjanci, Kotmara vas; „Mucin dom“, otroška igra — otr. gled. sk. iz Škocijana; „Pekarna mišmaš“, lutkovna igra — otr. lutk. sk. KPD Šmihel; „Juri Muri v Afriki“, musical — Scena 11 Celovec; „Miklavž prihaja“, Miklavževa opereta — skupina iz Globasnice; „Le po kom se je vrgel ta otrok?“, mladinska igra — mlad. gled. ak. SPD Radiše — „Miklavž prihaja“, Miklavževa opereta — otroci iz Sel.

Zwitter in imej odslej v vseh odborih

Pri kmečkoborilnih volitvah, novembra, je SJK držala dva mandata, procentualno je pridobila. Prvič je padla absolutna večina Bauernbunda, SJK pa bo odslej opana v vseh odborih. Nova razdelitev: VP 17, FP 11, SP 6, SJK 2.

+
in

knežji kamen
SAK, SK Aich/Dob
Dober dan, Koroška
razdružitev občin
Hirter/Puntigamer
Oktet Suha
eko-kmetovanje
Naš upokojenec
Andrej Wakounig in EL
samostojne občinske liste
Peterle, Janša, Bavčar
Radodarnost kor. Slovencev
za Slovenijo in Hrvaško
F. J. Smrtnik
župan Raimund Grilc
Milan Oraže

—
out

dinar
Slovenska športna zveza
multikulturalnost
plesi za Silvestrovo
Schloss-Bräu
ples Mlade EL
Slovenske mladinske
organizacije (SMO)
kajenje
Koroški kulturni dnevi
komunizem
ZSO
Haider kot dež. glavar
Vestnik 2x tedensko
KHD
Spekuliranje na borzi
Bogomir Rakuša

Slišali smo in zapisali . . .

Nekateri citati iz Našega tednika, ki so v letu 1991 zbudili pozornost:

„Pri vseh stremljenjih glede posodobitve organiziranosti koroških Slovencev nas mora voditi le en cilj: dobro slovenskega ljudstva na Koroškem.“

Dr. Matevž Grilc v novoletnem intervjuju o poenotenju slovenskih organizacijskih struktur.

„Dolžnost duhovnika je tudi, da združuje ljubezen do Boga in ljubezen do naroda; tega se po mojem ne da ločiti.“

Dekan Kristo Srienc ob svoji 80-letnici o vlogi slovenskega duhovnika.

„V mojih slikah je vedno mogoče kaj videti. Glasbeno kompozicijo moraš poslušati tudi večkrat, da lahko rečeš ali ti je všeč ali ne. Pri slikah je enako.“

Tischlerjev nagrajenec 1991 Valentin Oman na vprašanje, zakaj nekateri v njegovih slikah ne vidijo ničesar.

„Naš tednik bo v prihodnje moja vez s Koroško.“

Vratar FC Tirol Milan Oraže, ki se je letos poslovil od Koroške in odšel v veliki svet profesionalnega nogometa.

„Doseči moramo, da v prihodnje ne bosta najpomembnejša stranka in strankarska knjižica, ampak razvoj naše občine.“

Franc Jožef Smrtnik pred občinskimi volitvami, na katerih je potem kot glavni kandidat EL zabeležil prirastek 3. mandata.

„Politiki in organizacije, ki so izjavljale, da so samostojne liste model, ki se je iztekel, bodo morale temeljito pretehtati svojo politiko, ki po naši oceni ni v korist slovenski narodni skupnosti.“

Predsednik KSOO mag. Peter Waldhauser po uspešnih občinskih volitvah letos marca, ko so samostojne liste dosegle 50 mandatov.

„Hočem biti župan za vse občane!“

Novi pliberški župan mag. Raimund Grilc, ki je obljubil dosledno dvojezičnost v občini. Devet mesecev občani zdaj z veliko pozornostjo opazujejo, ali bo izpolnil obljubo.

„Koroškim Slovincem se obeta gledališka pomlad.“

Novi intendant celovškega Mestnega gledališča Dietmar Pfliegerl, ki želi nuditi koroškim Slovincem Mestno gledališče vsaj 3-krat letno.

„Sie brauche ich nicht, gehen Sie.“

S temi besedami je odslovil provizor Rakuša mežnarja v Št. Lenartu Francija Wuttija, ki je 40 let oskrboval podružno cerkev. Samovoljni „dušni pastir“ se je zoperstavil tudi vsem navodilom cerkvene oblasti in zdaj deluje kot „divji duhovnik“.

„Dokler večinske stranke ne bodo uresničile popolne enakopravnosti koroških Slovencev, ne morejo biti enakovredni zastopnik našega ljudstva.“

Fric Kumer o integraciji Slovencev v večinske stranke.

„Za dobro sožitje je potrebno, da se upošteva tudi jezik manjšinskega naroda.“

Novi velikovski okrajni glavar dr. Avgust Muri.

„Posebno pozornost polagamo na to, da dežela Schleswig-Holstein v čim večji meri podpira našo avtonomno dejavnost. Trenutno znaša ta podpora 300 milijonov šilingov.“

Karl Otto Meyer, poslanec danske manjšine v Nemčiji. Letos se je poslanec udeležil tudi manjšinskega kongresa v Železni Kapli.

„Naš cilj je deželnozborski mandat.“

Predsednik deželne Enotne liste Andrej Wakounig po združitvi KEL in KSOO letos julija.

„Že v gimnaziji se je obnašal kot militarist.“

Dr. Marko Dumpelnik o svojem sošolcu, današnjem komunističnem generalu JLA Stanetu Brovetu.

„Pomagali smo, ko je bilo in kjer je bilo potrebno.“

Tajnik Narodnega sveta mag. Marijan Pipp po uspešno zaključeni akciji pomoči prek 500 slovenskim državljanom, ki se zaradi vojne niso mogli vrniti domov.

„Za Slovenijo je najpomembnejše čimprej zapustiti jugoslovansko brezumje.“

Slovenski ministrski predsednik Lojze Peterle v ekskluzivnem intervjuju za Naš tednik.

„Na Koroškem se je vzdušje med narodoma izboljšalo.“

Deželni glavar dr. Christof Zernatto v ekskluzivnem intervjuju.

„Vzdušje v deželi se je izboljšalo, toda vidni znaki še vedno manjkajo.“

Predsednik Enotne liste Andrej Wakounig.

„Ne bi hotel biti ošaben, ampak če bi hotel biti predsednik ZSO, bi to že bil . . .“

Tajnik ZSO dr. Marijan Sturm v intervjuju za ORF.

„Če ne boste krepili svoje identitete, vas leta 2020 ne bo več.“

Politolog prof. Anton Pelinka o perspektivah slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

„Koroška bi bila lahko Evropi zgled, če bi v Deželnem zboru in v Deželni vladi sedeli samostojni slovenski zastopniki.“

Apel prof. Antona Pelinke na koroški večinski narod.

„Slovenščine ne smemo spremeniti v bikulturnost. Potem nisi več ne ptič ne miš.“

Tomaž Ogris k razpravi o multikulturalnosti.

„Najprej bom pripeljal celovške gospode na gorsko kmetijo v Sele.“

Zbornični svetnik Janko Zwitter o svojih prvih korakih v novi Kmečki zbornici.

„Brez pomoči koroških Slovencev ne bi osvojil Evrope in Amerike.“

Slavko Avsenik v ekskluzivnem intervjuju.

Novoletno srečanje v Tinjah

SLOVENCİ IN EVROPA

Katoliška prosveta in Referat za izobražence sta 2. in 3. januarja vabila na novoletno srečanje katoliških izobražencev v Tinjah. Predavanja so bila usmerjena v evropsko združevanje in slovenska pričakovanja ter možnosti v tem procesu.

Predavanj in razprav sta se poleg številnih izobražencev iz Koroške in Slovenije med drugim udeležila tudi minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular in ljubljanski župan dr. Jože Strgar. Predavale so strokovno znane osebnosti, kot so dr. Alojz Rebula, dr. Taras Kermauner, Klaus Einspieler, dr. Anton Stres in dr. Zdravko Inzko.

Dr. Alojz Rebula je v svojem izredno zanimivem predavanju govoril o treh temeljnih stebrih (vplivih) v razvoju Evrope — grškem, židovskem in rimskem. Tako na primer govorica Grka ni več simbolična, ampak racionalna. Racionalnost pa želi zajeti vse možno in bitno. Dr. Rebula: „Evropska zavest je dobila od Grkov kodifikacijo etike; modrost, pravičnost, srčnost, zmernost . . .!“ Od židovstva pa je prejela obzorje neskončnega in etničnega. Rimljani pa v nasprotju zavzemajo vlogo posredovalca Evropi. Pravice državljanstva, občestvenosti, občutek neke nove predevropske strnjnosti; vse to pa se izteka in krščanstvo. Dr. Rebula: „Zbirati antično kulturo pomeni, zbirati kvaliteto — balkanstvo pa ni kvaliteta . . .!“ Torej Slovenci naj se ne oziramo in naj ne izbiramo balkansko.

V povsem zanimivi obliki je

predaval dr. Zdravko Inzko o slovenski napotitvi v Evropo. Nakazal je razna pričakovanja Slovencev ob združevanju Evrope in slovenske integracije vanjo — tako diplomatska, ekonomska, tehnološka kot tudi civilizacijsko-kulturna pričakovanja. Kar ob začetku predavanja je utemeljil, da Slovincem Evropa pravzaprav nikoli ni bila tuja . . . „Vendar popolna integracija vanjo je sicer možna, a le postopoma,“ opozarja dr. Inzko. Nakazal je vse institucije in organizacije, v katere bi morala biti sprejeta Slovenija za uspešno in ugledno napotitev v Evropo. Poleg tega bo morala biti Slovenija stabilna in zanesljiva država, kar Evropa ob slovenski integraciji vanjo pričakuje. Notranja urejenost in utrjenost pa sta neke ključ v hišo Evrope. Nova Slovenija naj ne bo nekaj nadnavadnega, temveč takšna, da jo bodo druge države videle kot „navadnega partnerja“.

Pri tej možni podobi nove Slovenije pa so pomembni tudi notranji dejavniki. Tako naj bo Slovenija država po meri človeka, etnična, demokratična in pravna, kulturna, ekološka, gospodarsko uspešna država . . . V ospredju vsega bi pa moralo stati znanje in s tem izobrazba. „Razviti se

Dr. Zdravko Inzko: „Slovenska napotitev v Evropo bo možna le postopoma — step by step!“ slika/Gothardt

mora nek kultiviran človeški duh,“ je dejal dr. Inzko. Na vsak način je ocenil položaj Slovenije optimistično ter dejal: „Slovenija bo v Evropi zrel in zanesljiv partner!“

V okviru novoletnega srečanja je glavni urednik tednika „Družina“ dr. Janez Gril predstavil knjigo „Slovenci za danes“ Zore Tavčarjeve. Izdala jo je založba Družina, ki letos obhaja 40-letnico. Pisateljica je zbrala 30 uglednih slovenskih osebosti iz emigracije, Slovenije in Primorske ter se pogovarjala z njimi. Nastalo je 30 zanimivih pogovorov (intervjujev). Ob robu — ali na Koroškem nimamo zanimivih Slovencev?

Pisma bralcev

Ljubi svojega bližnjega, . . .

kličem vsem, ki svoje mozgane po hudičevem štrpacirajo, in tudi tistim, ki tako lepo „šribajo“ o nekem Stalingradu v vzhodni Evropi (na karti pa ga najbrž ne najdejo), in še onim, ki pišejo o nekem „mrcvarjenju“, sami pa o tem najbrž še sanjati ne morejo (posnemajo pa kar dobro tistega „Großmaula“, ki je leta 1945, ko mu je že voda v grlo tekla, strup požrl) in verjamejo tistemu osojskemu mutcu, ki v Gurku po slovensko še „čihnt“ ni upal, v Pecu in v Rimu pa mu je slovenščina šla že „wie g'schmiert“, ob koncu pa še vsem „zeitungsfritzejem“, ki skačajo iz desnega v levi kot in nazaj, zraven pa „g'stelle Bilder“ servirajo, da ne bodo bolj pāpstlicher als der Papst, in da se malo držijo tega, kar so nas že naši dediji učili (ko še ni bilo avtijeve in flijarjeve): bodi pošten in drži se naslova tega pisma!

Kristi Marinjak,
Kotmara vas

Za svetovni pokal v Kranjski gori

Z velikim zanimanjem spremljamo razvoj v neodvisni, samostojni Sloveniji in upamo, da bo naša sosedna doseгла v Svetu in Evropi kmalu tisto priznanje, ki bi ji dejansko pomagalo tudi pri gospodarskem razvoju.

Preteklo nedeljo sem si v Kranjski gori ogledal slalom smučarjev za svetovni pokal, športno prireditev, ki jo je televizija prenašala v Svet. Kot vsako leto je bilo tudi tokrat iz športnega vidika vse najbolje pripravljeno: težavna, dobro urejena smučarska proga, brezhibna organizacija tekmovanja, izvrstno vzdušje med ljubitelji smučarskega športa. Ob progi in ob ciljni ravnini je bilo vsaj deset tisoč Italijanov, ki so poskrbeli za pravo „atmosfera“. Kar pa me je zelo motilo: napovedovalec, komentator tekmovanja je napovedoval izključno v slovenščini, tu pa tam je povedal kak stavek v nemščini, če je bil na progi kak Avstrijec — za veliko množico Italijanov pa ni bilo slišati niti stavka v italijanščini. Pomanjkljivost? Po mojem mnenju pravi škandal, kajti prireditelj je v tem primeru izpustil edinstveno priložnost, da predstavi širši javnosti Slovenijo kot državo, ki je zrela za Evropo.

Ob primernem upoštevanju dvo-oz. trojezičnosti bi zapustilo Kranjsko goro 20.000 novih prijateljev Slovenije.

Joško Wrolich

Žegnanje konj

v Štebnu pri Globasnici je bilo letos spet po stari tradiciji 26. decembra.

Po sveti maši je dekan Peter Sticker (slika) blagoslovil konje, ki so jih domači kmetje in konjerejci spet v lepem številu pripeljali v Šteben. Slavnost je lepo oblikoval domači cerkveni pevski zbor, ki ga vodi Franc Petjak.

Sveti trije kralji

so letos spet zelo pridno zbirali za misijone. Lani so zbrali po celi Avstriji 106 milijonov šilingov, ki so jih namenili predvsem projektom v Latinski Ameriki. Na Južnem Koroškem je akcijo letos pripravila Katoliška otroška mladina.

Na sliki vidite sv. tri kralje slovenske fare v Celovcu.

Pomembna znanstvena publikacija:

Slovenci najbolj dvojezični v Evropi

„Slovenci so najbolj dvojezičen narod v Evropi,“ je zapisala koroška *Kleine Zeitung* ob izidu jezikovne študije, ki je pred kratkim izšla na salzburški univerzi.

Piše dr. Borut Sommeregger

S tem je prevzela naslov prispevka salzburškega slavista, univerzitetnega profesorja Otta Kronsteinerja, ki je tako naslovil svoj prispevek v študiji. Študijo je izdal skupaj s celovškim jezikoslovcem, univerzitetnim profesorjem Heinjom Dietrom Pohlom.

Znanstveno delo je nastajalo v dneh vojne vihre, ki je v Ljubljani zajela tudi vrsto uglednih strokovnjakov-znanstvenikov, ki so se zbrali na simpoziju o Miklošiču. Že 1. julija 1991 so priznani avstrijski znanstveniki kot odgovor na okupacijo zahtevali od avstrijske vlade, da nemudoma prizna republiko Slovenijo; peticijo sta sestavila oba že imenovana znanstvenika, podpisalo pa jo je skoraj sto znanstvenikov s petih avstrijskih univerz. Toda s tem se nista zadovoljila. V rekordnem času je nastala študija, ki daje celovit pregled o nastanku, razvoju in razmahu slovenskega jezika od začetkov do danes, ter predstavi, kar je še posebej dragoceno, slovenski jezik, kot se govori na Madžarskem, Koroškem, na Primorskem, v dolini Režije in na avstrijskem Štajerskem. V knjigi najdemo tudi številne geolingvistične karte ter v uvodu razmišljanje, kaj je bil povod za osamosvojitve Slovenije. Ponatis pomembnih razprav Frana Miklošiča, Frana Ramovša in Franceta Bezlaja bo posebej razveselil tudi vse slaviste in tiste, ki v okviru šolskega vprašanja tako radi razpravljajo o slovenščini. Dragocen je prispevek o Hafnerjevih in Prunčevih raziskavah slovenskega narečja na Koroškem.

Končno se je javno oglasil k besedi tudi jezikoslovec-slavist Kronsteiner v tem smislu, da Slovencem ni treba interetičnosti, saj so dovolj dvojezični! Nasprotno mnenje so zastopali nekateri celovški enojezični pedagogi. Zato navajamo še posebej Kronsteinerjev zaključek: „Pod tem vidikom naj bi nam bili in bi nam lahko bili Slovenci s svojo jezikovno odprtostjo, s svojo dvojezičnostjo, ki so jo gojili in preizkušali stoletja, v zgled v našem jezikovnem obnašanju do našega sočloveka in sosedu.“

Otto Kronsteiner (izd.), „Die slawischen Sprachen“, 27. zvezek, založila Univerza Salzburg 1991.

Predavatelji: dr. Helmut Rumpler, Dr. Marina Cattaruzza, dr. Andrej Moritsch, dr. Dušan Nečak in dr. Karl Stuhlpfarrer (z leve)
Slika: Gotthardt

Razprava znanih zgodovinarjev in mislecev v Tinjah

Z novo Evropo se spreminja zgodovinska podoba prostora Alpe-Jadran

V petek, 3. januarja, se je nadaljeval v Domu v Tinjah niz predavanj „Novo oblikovanje Evrope — ugodna priložnost ali nevarnost?“ — tokrat z najbolj priznanimi zgodovinarji iz prostora Alpe-Jadran.

Piše Franc Sadjak

Kako raznoliko je obravnavanje zgodovinskih dejstev, je pokazala že razprava o zastavljeni temi večera: „Potrebuje nova (srednja) Evropa tudi novo zgodovinsko podobo?“ Zgodovinska podoba je neke vrste „orisan pojem med zgodovinskim znanjem in političnim hotenjem“, je prisotnim razložil dr. Helmut Rumpler. Vodja podijske razprave dr. Andrej Moritsch je menil, da se bo spremenilo predvsem izrazoslovje zgodovino-pisja, ker v prihodnji Evropi ne bo več nacionalnih manjšin in tudi ne matičnih narodov, temveč bo v ospredju pojem „regija“.

Univ. doc. dr. Karl Stuhlpfarrer z Dunaja je dejal, da bo vsekakor nova Evropa potrebovala več zgodovinskih podob in ne samo eno. Pri svojem izvajanju je ponazoril na postavljanje Hrdličkovega spomenika na Dunaju, kjer je prišlo do različnih zgodovinskih pogledov. Tako tudi na Koroškem nekateri proslavijo raje druge obletnice, drugi zopet raje postavljajo druge spomenike kot tretji... Temeljno vprašanje Stuhlpfarrerja je, kdo proizvaja zgodovinske podobe in s kakšnimi nameni v ozadju? Vprašanje oz. temo večera pa je obrnil: ali potrebuje zgodovinska podoba novo Evropo?

Univ. doc. dr. Dušan Nečak iz Ljubljane vidi v preobratu Evrope nove možnosti za obravnavanje zgodovine, ki naj bi bila odslej skupna! „Izdelati bomo morali zgodovinsko podobo krajev, kjer so narodi že od nekdaj živeli vzajemno. Trenutno razni narodi le malo vedno od drugih, tudi jezika sosedu ne obvladajo. Tako je le težko raziskovati zgodovinske vire majhnega naroda,“ je dejal dr. Dušan Nečak.

Univ. doc. dr. Marina Cattaruzza iz Trsta je primerjala zgodovinsko podobo z modo. „Trenutnemu trendu se ponavadi poda tudi zgodovinska podoba posameznikov!“

Celovški zgodovinar univ. doc. dr. Helmut Rumpler je svaril pred evforijo evropeizacije ter menil: „Problematično si je ustvariti neko uniformistično mišljenje o evropski zgodovinski podobi, ker je enostavno nil!“ Prav tako vidi dr. Rumpler nevarnost v tem, da majhni narodi mislijo preveč evropsko. „Nam ni potrebno ustvariti neke nove evropske zgodovinske podobe, ker je zdajšnja Evropa Evropa pluralnosti. Navaditi se bomo morali živeti v novi Evropi z različnimi zgodovinskimi podobami!“

V obravnavanju zgodovine bo potrebno najti tudi nove oblike posredovanja. Dr. Nečak meni, da je prav zdaj dana možnost raziskave o odnosih med Slovenci in Nemci v skupni zgodovini. To mišljenje je potrdil dr. Rumpler ter strnil prihodnje delo zgodovinarjev v stavku: „Vsa dogajanja, vsi podatki še tako navidezno nepomembnih narodov so pomembni v Evropi, kajti v ospredju zgodovino-pisja prihodnosti ne bo več zgodovina posameznih držav, temveč zgodovina družb!“

Ugledni in priznani zgodovinarji raznih univerz iz Slovenije, Italije in Avstrije se redno srečujejo v Domu v Tinjah, da bi oblikovali novo zgodovinsko podobo regije Alpe-Jadran, kajti sestavina tako imenovanih „majhnih narodov“ je bila v dosedanem zgodovino-pisju zanemarjena. Zato bo izšla ob začetku leta 1993 knjiga, ki bo vsebovala razne znanstvene razprave o skupni zgodovini Slovencev, Nemcev in Italijanov. To je ob zaključku večera napovedal vodja projektna skupine zgodovinarjev univ. doc. dr. Andrej Moritsch.

V Pliberku praznujejo 120-letnico

Pliberk brez Blažejevih trgovcev ne bi bil Pliberk. Trgovina Blažej ima bogato tradicijo in je poznana po vsej Koroški. Lani oz. letos obhajajo Blažejevi mogočen jubilej — skupno so prišli na 120 let.

Pred 40 leti sta Valentin in Angela Blažej ustanovila trgovino, v januarju pa praznujeta sin Foltej in njegova žena Hanska skupno 80-letnico.

Čeprav je sedanji Blažej-center uspešen, njegov začetek ni bil lahek. Domačini se še dobro spominjajo, kako sta Krotnikov sin Valentin in Rutarjeva hči Angela pred 40 leti odprla pri Mlinarju v Zgornjih Libučah majhen „lod'n“, kateremu je kmalu nato sledila precej večja trgovina z gostilno. Že tedaj sta bila trgovca z dušo in telesom: bila sta na razpolago kupcem od jutra do večera, in če je bilo potrebno, tudi ponoči ter ob nedeljah.

Njun trud ni bil zastonj. Kljub nekaterim nasprotovanjem je uspelo kupiti Metnitzovo poslopje v Pliberku in ga izgraditi v reprezentativno trgovino. Danes spada Blažejeva trgovina k Pliberku kot pa „freijunga“ k pliberškemu jormaku.

Čeprav ima Blažejeva družina pravo žilico za „gšeft“, nikoli ni zgubila prijateljskega in so-

Angela in Valentin Blažej trčita na 40-letnico svojega podjetja.

cialnega čuta do domačinov. Če je pomoč potrebna, je ne odkloni.

Ob 40-letnici Blažej-centra izrekamo naše iskreno priznanje. Iskrene čestitke veljajo tudi mladim šefom Hanski in Valentinu za njun osebni praznik. Prepričani smo, da bosta tradicijo trgovine Blažej nadaljevala tako, kot smo je vajeni domačini: prijazno, ustregljivo, predvsem pa po domače.

—Kuj—

Čestitamo

V Celovcu je te dni praznovala rojstni dan **Marija Gojer**. Iskreno ji čestitamo in želimo obilo zdravja in zadovoljstva!

87. rojstni dan je slavila **Marija Scheinig** v Spodnjem Dobju pri Ločah. Za ta visoki življenjski praznik ji iz srca čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Pred kratkim je **Pavla Zalesnik** iz Šmarjete pri Pliberku praznovala rojstni dan. Naše iskrene čestitke ter še mnogo zdravih in veselih let!

Rojstni dan je te dni obhajal **Mihi Olipic** iz Gorinčič, osebni praznik pa je praznovala **Zofija Steiner** s Kota. Slavljenčema želimo vse najboljše! Čestitkam se pridružuje tudi društvo upokojencev Št. Jakob.

Emilija Pavlič z Obirskega je te dni praznovala god. Iskreno čestitamo!

V Kočuhu pri Šmarjeti je obhajal svoj 60. rojstni dan **Rudi Primik**. Za ta življenjski jubilej mu iskreno čestitamo in mu kličemo še na mnoga leta!

Rojstni dan sta te dni praznovala **Blaž Kordesch** v Podjuni in **Tončka Hobel** v Veselah pri Št. Primožu, osebni praznik pa je praznovala **Marija Kowatsch** na

Metlovi. Vsem jubilatantom iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih let! Čestitkam se pridružuje tudi društvo upokojencev Podjuna.

V Šmarjeti v Rožu je pred kratkim obhajal 50-letnico **Pepo Ogris**. Jubilatantu iskreno čestitamo in mu želimo vse najboljše!

26. rojstni dan je praznoval **Martin Ogris** na Radišah. Iskreno čestitamo!

Osebni praznik slavijo te dni **Zori Kristof** iz Šmihela, **Neža Lubas** in **Alojzija Müller** iz Vogrc, **Marija Kuežnik** iz Doba, **Erhard Stuck** z Blata, **Matilda Meklin** iz Breške vasi, **Marija Kolenik** iz Borovja in **Franc Pečnik** iz Male vasi. Slavljenčema želimo vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Pliberk.

V Podjuni pri Globasnici obhaja svojo 65-letnico **Blaž Kordež**. Mnogo sreče in veliko zdravja mu želijo uredniki Globaškega časopisa, EL Globasnica, vsi prijatelji in sošolci.

Vsem čestitkam Našega tednika se pridružujejo tudi Narodni svet kor. Slovencev, Enotna lista in Krščanska kulturna zveza.

Šmihel: Oktetovci „prenapolnili“ dvorano

V Šmihelu so v nabito polni frani dvorani ponovili slavnostni koncert ob 10-letnici okteta Suha. „Oktetovci“ so imeli tudi tokrat v gosteh „ansambel Korenika“ ter „Kvartet bratov Smrtnik“ iz Kort. Izredni kulturni večer se je končal z bučnim aplavzom navdušene publike, ki je soglasno še zahtevala kot dodatek pesem „Anzej“, ki je po zaslugi „Okteta Suha“ že prav ponarodela.

Z večerom zelo zadovoljen pa je bil tudi predsednik KPD Šmihel Karl Grill, ki je menil, da kakovost pač privabi tudi veliko obiskovalcev. In to naj bi bila za vse kulturne ustvarjalce še posebna motivacija...

Škofiče: Podpora za otroški vrtec zagotovljena

Zelo delavno so zaključili občinski odborniki iz Škofič poslovno leto, saj so imeli na koncu leta kar dve občinski seji. Na novembrski občinski seji so soglasno sprejeli 18 prošenj za prenamembo zemljišč. Nadalje so sklenili podporo za dvojezičen vrtec v Škofičah (za 1991) v višini šil. 60.000,—.

Predvsem občinski odbornik EL Hermann Jäger se je že vsa leta zavzemal za primerno podporo dvojezičnemu vrtcu. FPÖ je predlagala, da naj občinski svet sklene načelni sklep, da bo občina uredila nemški občinski vrtec. Ta predlog ni bil sprejet.

Sprejeli pa so načelen sklep o javnem občinskem vrtcu. Na seji je bilo tudi slišati, da ima občina konto mdr. pri Posojilnici. Nadalje so ugodili predlogu Enotne liste, da so uredili pločnik na občinskem kopaljšču.

Na božični seji pa so občinski odborniki sklenili redni proračun za leto 1992, ki vsebuje izdatke v višini šilingov 26.874.000,— in dohodke v

višini šil. 26.149.000,—. Pri manjkljaj v višini šilingov 725.000,— je zaradi pri manjkljaja pri kanalu.

Da je dvojezičnemu vrtcu spet zagotovljena podpora, je razvidno iz proračuna pri postavki podpore privatnim ustanovam v višini šilingov 60.000,—.

V zvezi s to podporo je FP zahtevala, da se ta postavka vzame iz proračuna. Predlog so zavrnili z glasovi EL/SP/BL. Seja je bila zaradi te diskusije prekinjena. Kljub temu so sklenili tudi podporo v višini šil. 250,— mesečno za družine, ki imajo svoje otroke v vrtcu.

Proti proračunu sta glasovali FP in BL.

Občinski odbornik EL Hermann Jäger se že dolga leta uspešno uveljavlja s svojimi predlogi na občinskih sejah.

Občinski odbornik EL Hermann Jäger je izjavil, da ne bi podprl proračuna, če ne bi bila zagotovljena podpora dvojezičnemu vrtcu. Proti podražitvi pristojbine za kanal pa se je Jäger izrekel, ker bi podražitev najbolj občutili obrtniki. Po mnenju Jägerja pa so obrtniki največji plačniki davka in jih občina s to podražitvijo ne more kaznovati.

Koncert v Selah:

Ena se mi dopadva je . . .

Piše Erih Oraže

Ljubitelji domače ljudske pesmi so na Štefanovo napolnili selsko farno dvorano do zadnjega kotička: prisluhnili so enkratnemu koncertu, katerega prireditelj je bil letos pevsko društvo.

Številno publiko in nastopajoče je pozdravil predsednik pevskega društva Herbert Kulmesch. Predstavil je lahko zelo kvaliteten program — Oktet Suha, kvartet bratov Smrtnik in Pevsko-instrumentalna skupina iz Žvabeka; iz svoje nove pesniške zbirke je bral Herman Germ, povezovala pa je Katja Roblek.

Oktet Suha je pravzaprav reden gost v Selah. Vedno znova zna navdušiti publiko. Tako tudi letos — v Selah so nastopili ob svoji desetletnici in so z novim programom navdušili publiko. Sploh je Oktet Suha z vedno večjim, zanimivejšim in predvsem bolj kvalitetnim izborom naštudi-

ranih pesmi postal garant za nabito polne dvorane.

K odličnemu popoldnevu je veliko doprinesel tudi kvartet bratov Smrtnik, ki je pel časa primerne pesmi. S svojim zbranim nastopom je prepričal publiko.

Pevsko-instrumentalna skupina iz Žvabeka je prvič nastopala v Selah. Med pesmimi te skupine je bral iz svojih novih pesniških del Herman Germ.

Gledalci so odhajali domov polni bogatega kulturnega užitka in v upanju, da bo v Selah še več takšnih prireditvev.

Ob gostovanju MoPZ „Stane Žagar“ na Radišah:

Nerazumljivo ravnanje avstrijskih carinikov

Preteklo nedeljo bi moral ob 10. uri dopoldne biti na Radišah koncert MoPZ „Stane Žagar“ iz Kroke. Lepo število obiskovalcev je po maši čakalo na nastop, nastopa pa ni bilo. Avstrijski cariniki na Ljubelju zboru pet ur niso spustili čez mejo.

Zakaj jih niso spustili čez mejo? Predstavniki zboru ni deklarirano vina, ki ga je društvo namenilo Radišanom za družabno srečanje po koncertu. Bil je to gotovo carinski prekršek, zato so tudi vino zaplenili. Kljub temu je moral ves zbor čakati pet ur na meji. Čeprav so pevci opozorili carinike, da morajo ob 10. uri začeti s koncertom in čeprav bi lahko carinska uprava opravila svojo dolžnost, da bi stvar uredila s predstavnikom zboru, pri katerem so ugotovili prekršek, se ni zmenila za upravičeno pritožbo s strani pevskega zboru.

Še več: ko je predsednik SPD „Radiše“ Tomaž Ogris klical na mejo, so mu sporočili, da je pokvarjen avto. Nato je želel predsednik govoriti s kakim pevcem, pa so mu odgovorili, da pevce ne najdejo. To pa, čeprav bi morali vedeti, da sedijo v avtobusu.

Zasliševali niso le predstavnika zboru, po telefonu tudi niso hoteli povedati predsedniku SPD „Radiše“ resnice . . .

Po peturnem zasliševanju je pevcem končno bilo možno nadaljevati pot na Radiše. Koncert kolednic so lahko predvajali samo še manjšemu krogu društvenikov. Prvi del sta izvajala operna pevka Zlata Ognjanovič (sopran) in Dragiša Ognjanovič (bas) ob spremljavi Egija Gašperšiča (orgle). V drugem delu se je predstavil moški zbor.

Škoda le, da niso mogli prisluhniti koncertu tudi vsi tisti, ki so bili ob 10. uri v kulturnem domu. Če bi cariniki imeli več poslušanja za kulturo, bi prišli vsi na svoj račun: Radišani bi bili deležni velikega kulturnega užitka, cariniki pa ugledu Avstrije ne bi naredili medvedje usluge.

—Kuj—

Št. Jakob v Rožu: žalostni novici

„Človek misli — Bog obrne“

Komaj en mesec in pol za brtoma Jokijem in Francijem je odšel od nas 9. decembra 1991 še tretji brat Nandi Melcher pd. Jurč na Brdu pri Lešah. Rajni nas je zapustil v 69. letu starosti. Nandi si je nakopal bolezen v zadnji svetovni vojni in je vse ostalo življenje hiral za to boleznijo. Rajni Nandi je bil kmet in se je zaradi bolezni težko prebijal skozi življenje, ki ni bilo posuto z rožcami. Čeprav je bil bolan vendar nihče ni pričakoval tako hitrega konca, ko je vendar še 1. decembra 1991 oddal svoj glas pri kmečkozbornskih volitvah.

Dobro mi je ostalo v spominu, ko sva po drugi svetovni vojni z Nandijem sodelovala pri igri „Miklova Zala“. Nandi je igral starešino in jaz sem bila rjušnica, pa tudi enega izmed

kmetov je igral, samo se ne spomnim katerega.

11. decembra 1991 smo ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče v Št. Jakobu, kjer smo ga izročili materi zemlji. Lahka naj ti bo domača zemlja.

Težko prizadeti ženi in otrokom velja naše iskreno sožalje.

Smrt ne izbira — vse pobira

Šele v 58. letu starosti nas je 22. decembra 1991 po dolgi in hudi bolezni zapustila gospa Krista Hallegger iz Št. Jakoba v Rožu. Njena smrt nas je vse pretresla in nismo mogli verjeti, da je to res. Še jo vidim, kako je vsako nedeljo hodila k prvi sv. maši in tam sprejemala sv. zakramente. Rajna Krista je bila verna žena in je tudi svoje

otroke vzgojila v verskem duhu.

V zakonu z možem Mihijem se jima je rodilo pet otrok. S pridnostjo svojih rok sta si zgradila lično hišo. Mož je bil nameščen pri občinskem uradu, Krista pa je delala v šoli. Zdaj sta bila oba že v pokoju in bi morala uživati sadove svojega dela, vendar ni bilo usojeno. Nit življenja rajne Kriste se je pretrgala, morala se je posloviti od svojih ljubljениh.

Dne 24. decembra 1991 je rajno Kristo spremljala ogromna množica prijateljev in znancev na njeni zadnji poti na pokopališče v Št. Jakobu.

Rajna Krista naj počiva v miru, možu Mihiju in otrokom ob izgubi dobre žene in matere izrekamo naše iskreno sožalje.

Mi

Zahvala

vsem, ki ste v tako velikem številu pospremili mojega dragega moža

Mirota Miškulnika

na njegovi zadnji poti na pokopališče v Št. Jakobu v Rožu. Posebna zahvala velja gospodu župniku Juriju Buchu za tolažilne besede.

Moja iskrena zahvala velja šentjakobskemu cerkvenemu pevskemu zboru in pevcem SPD „Kočna“ iz Sveč, ki so se od rajnega poslovili z ganljivimi pesmimi.

Lepa hvala velja Narodnemu svetu koroških Slovencev, Enotni listi, Krščanski kulturni zvezi, Socialno gospodarski skupnosti Št. Jakob in Društvu upokojencev Št. Jakob v Rožu za vence in darove za cerkev.

Zahvaliti se moram članom Društva upokojencev Št. Jakob v Rožu, ki so mi stali v najtežjih urah ob strani, me bodrili in molili za rajnega.

Micka Miškulnik, žena

Kotmara vas: nujne podražitve

Letni proračun občine Kotmara vas za leto 1992 bo izenačen. Redni znaša v dohodkih in izdatkih 21.812.000,— (1991: 18.815.000,—), izredni pa 812.000,— (1991: 350.000,—) šilingov. Novo težišče je 850-letnica Kotmare vasi.

Sicer pa občina pri razpolaganju z denarnimi sredstvi nima dosti prostih rok, ker ima razmeroma malo lastnih dohodkov. Vprašanje je tudi, če bo dobila leta 1992 predvidenih 1.520.000,— šilingov od davka na pijače; znano je namreč, da bojo pobiranje tega davka v letu 1992 spremenili. Občinski odbor je proračun na seji v torek, 17. decembra 1991, soglasno odobril.

Med informacijami je župan Hugo Götzhaber med drugim sporočil, da bo leta 1992 končali glavni kanalizacijski zbiralnik ob stari cesti na Ilovju. Po poročilu nadzornega odbora je občinski odbor sprejel prvi dodatni redni in izredni proračun za leto 1991 (redni se zviša na 23,5 mio., izredni na 13.740.000,— šilingov). Število občinskih nastavljenec bo leta 1992 ostalo enako; ura za delavca se od 220 zviša na 230, za stroj od 420 na 440 šilingov. Podražil se bo tudi odvoz smeti. Vreča za 60 litrov bo stala 35 šilingov, kanta za 120 litrov 61, za 240 102, za 1100 litrov pa 416 šilingov. Za odlaganje smeti v Trdnji vasi za Celovcem bo morala občina plačevati v letu 200.000 šilingov (odpadke tehtajo); tem bolj važno bo, da ljudje odpadke ločujejo. Tudi za vodo bo treba plačevati več (zadnje povišanje je začelo veljati s 1. 1. 88; leta 1990 se je porabilo 97.786 m³ vode; leta 1991 je bilo ok. 92.000 šil. primanjkljaja). Kubični meter bo stal od 1. 1. 1992 naprej 9,35 šil. (8,50 + 10 %), za kmete pa 7,70 šil. (za 40 % porabe). Letna izposojnina za števce za vodo bo znašala 77 šilingov. Pri kotmirški raiki bo občina imela 500.000,— šil. kredita na tekoči račun (8,75 %).

Voz za prevažanje živine stoji zdaj pri Masovnjaku v Trabesinjah. Izposojnina za veliki stroj za cepljenje drv znaša 200, za malega pa 100 šilingov na dan. Kmetijski odbor je predlagal, naj bi oba stroja stala pri Žlajharju v Kotmari vasi; zanj naj bi skrbel Thomas Goritschnig, ki bi dobil za naročilo 50 (za velikega) oz. 30 šilingov (za malega). Po daljši razpravi se je sklenilo s 14 glasovi, naj oba stroja stojita poskusno eno leto v strojnem centru. Občina bo plačevala

kmetom, ki imajo bike, po 3000 šilingov na leto; posamezna obreja bo stala 180 šilingov (plačati bo treba samo prvi skok).

Na sporedu je bil spet nakup stroja za pometanje cest. Med razpravo so se izrekle EL, ÖVP in FP proti nakupu, socialdemokrati so ga zagovarjali. Na koncu so se frakcije zedinile tako, naj leta 1992 pometa zasebno podjetje. Čez pol leta se bo videlo, kako bo. Novi kompresor bo dobavila fa. Josef Laurer (149.000). Občinski odbor je še uredil personalno zadevo in odposlal resolucijo za ohranitev sklada za vodno gospodarstvo. Rok za prenamembe je potekel šele 18. decembra.

Župan je za konec prebral predloge. EL predlaga, naj pri strojnem centru naredijo napravo za umivanje kmetijskih strojev.

Božičnica je bila pri Ilcu na Gorjah.

Občinska seja v Selah:

Zadnja seja v letu 1991 je potekala zelo razburkano. Duhove ni razburil le kaos, ki je vladal med sejo, marveč tudi rezime, ki ga je naredil čez celo leto podžupan Nanti Olip. Po volitvah, pri katerih je socialistična stranka izgubila absolutno večino, si je pričakoval več sodelovanja z drugimi strankami. Ravno to pa se ni zgodilo; SPÖ, ÖVP in FPÖ v vseh glasovanjih preglasijo EL.

Najvažnejša točka v poročilu Engelberta Wassnerja (SPÖ) je bilo dejstvo, da je bilo 18. decembra srečanje z vojaščino v Celovcu. Na kratko je obrazložil ponudbe vojaščine, da naj bi se obseg vojaških vaj v Košuti zmanjšal in to predvsem zaradi ovir, ki nastanejo zaradi tujskega prometa. V tej zadevi je podžupan Nanti Olip (EL) kritično opomnil, da ne zadostuje, da se govori samo o tujskem prometu, temveč so važne konkretne težave in problemi, ki jih imajo selski kmetje. Ti imajo na območju vojaškega vežbališča zagotovljene pašne pravice, ki so predvsem zaradi vojaških vaj močno ovirane. V tej zadevi tudi selska občina ni na tekočem, ker ji v teku enega leta ni bilo mogoče dobiti pogodbe, ki se

je naredila med vojaščino in posestnikom zemljišča, Humperkom. Poročilo župana so sledila poročila predsednikov pododborov. Predsednik kontrolnega pododborja je v svojem poročilu izpostavil vestno delo občinskima nastavljenecema in se je jima ob tej priložnosti zahvalil za trud.

OBČINA BO PODPRILA GLASBENO ŠOLO

Družinski pododbor (predsednik Kristl Dovjak — EL) je lahko poročal o zelo širokem delovanju. Zelo uspešno so izvedli srečanje selskih šol s Škofjo Loko, na državni praznik (26. oktobra) so organizirali izlet po Kotu pod geslom „Spoznavajmo Sele“. Opozoril pa je na težave, ki so nastale v zvezi s telovadnico v novi ljudski šoli.

Škoda, da ni možno konstruktivno delo

Treba bo pomisliti o boljši zaščiti neonskih luči in radiatorjev, konkretno bo namreč treba preurediti strop. Soglasno je občinski svet sklenil podporo glasbeni šoli v višini 25.000 šilingov.

Predloga ljudske stranke, da naj občina prevzame stroške za pluzenje cest za vse območje Sel, občinski odborniki niso odobrili. S soglasnim sklepom pa bo povišan prispevek občine za pluzenje od 3 šil. na 4 šil. na meter.

PREDLOGI BREZ KONKRETNIH PREDSTAV

Zanimiv je bil predlog svobodnjaške stranke, da naj selska občina gradi dvojezični otroški vrtec. Pobudnik predloga sploh ni mogel konkretizirati oz. ni imel nobenih predstav, kakšen je interes staršev in kje naj bi se vrtec gradil. Skupen interes vseh odbornikov pa bo, da se najde zemljišče v centru Sel.

Tudi drugega predloga Roberta Maka (FPÖ), da naj bi selska občina postavila pretvornike, občinski odborniki niso sprejeli. Nanti Olip (EL) je v tej zadevi opozoril na

probleme. Stolp je visok približno 30 metrov, občina bi morala pretvornik vzdrževati sama, za celo občinsko območje pa bi potrebovali pet do šest pretvornikov. V prvi vrsti pa je to problem ORF, ki sicer pobira prispevek, za dober sprejem pa ne poskrbi. Poleg tega je podžupan Nanti Olip imel že zdavnaj izdelan in pripravljen koncept za Kabel-TV, toda tedaj je prišel napačen predlog z napačne strani.

Končno so se občinski odborniki zedinili, da bodo poslali pismo na ORF, ki naj poskrbi za boljši sprejem regionalnih programov.

Naslednjim Selanom so odobrili pomoč pri asfaltiranju: Marjanu Maleju v višini 17.000,— šil., Felixu Maleju v višini 14.140,— šil. in Walterju Hribniku v višini 3444,— šil. Podpora domačemu trgovcu, Walterju Rakuscheku, je bila predvidena šele za naslednje leto. Dolgo na seji ni bilo jasno, ali je podpora namenjena za gradnjo pomožnega zida ali za asfaltiranje parkirišča. Deželno podporo v višini 80.000,— šil. je občinski odbor soglasno podprl. Za ta denar je ob-

čina mislila zaprositi šele za naslednje leto, izplačali pa so ga že letos.

Vse te podpore pa so bile obravnavane v okviru poročila predsednika pododborja za kmetijske in gospodarske zadeve (predsednik Franci Kropivnik). V tej zvezi je Nanti Olip (EL) še enkrat zahteval razpravo o vojaškem vežbališču v Košuti. Zahteval je, da se naj nemudoma vključijo v pogajanja tudi glavni prizadeti, selski kmetje, kar se je v zadnjem letu s strani občine preveč zanemarjalo. Sicer si N. Olip ne more razlagati, da se v pogovorih z vojaščino razpravlja o tujskem prometu, izpustijo pa se tista vprašanja, ki so najbolj potrebna.

Občinski odbor je soglasno podprl prošnjo farnega sveta za podporo centralne kurjave v farnem domu in v cerkvi. Občina bo prispevala 50.000,— šil. Od posestnika zemljišča v neposredni bližini ljudske šole Jožefa Kelihha bo selska občina najela zemljišče za dobo 10-ih let. To zemljišče bi naj služilo deloma kot parkirišče, deloma pa kot igrišče za otroke.

V LETU 1992 V SELSKI OBČINI LE DVA NASTAVLJENCA

Občinska hiša pa bo tudi v naslednjem letu delovala samo z dvema nastavljenecema. To so sklenili odborniki SP, VP in FP, odborniki EL pa so se izrekli za tri nastavljenca.

PRORAČUN SOGLASNO SPREJET

Predlagan redni proračun za l. 1992 izkazuje 6.815.000,— izdatkov in 5.669.000,— dohodkov, torej primanjkljaj v višini 1.146.000,— šil. Predloženemu proračunu pa se je javil podžupan Nanti Olip (EL). Zahteval je jubilejni dar za KPD „Planina“, ki v l. 1992 praznuje 90-letnico, opozoril je na nujno preureditve sanitarnih naprav in garderobe v šoli na Kotu in za potreben denar bodo morali zaprositi pri deželni vladi. Zahteval je, da športno društvo prijateljev narave posreduje občini delovno poročilo, iz katerega bo razvidno, za katere namene uporablja občinsko podporo. Kritiziral je tudi preveliko uporabo kurilnega olja v ljudski šoli v Selah. S predlogom svobodnjaške stranke, da naj v območju selske občine postavijo več varnih ograj, se bo bavil pododbor za kmetijske in gozdnogospodarske zadeve.

-e.o.-

KONČNO BO DOBIL TUDI PLIBERK DVOJEZIČNOTROŠKI VRTEC

Fric Kumer: „Naša vztrajnost se je plačala!“

Splačalo se je, da smo vsa leta vztrajali pri naši zahtevi, je po soglasnem sklepu o uvedbi dvojezičnega otroškega vrtca v Pliberku dejal frakcijski vodja EL ek. sv. Fric Kumer. Od začetka šolskega leta 1992/93 dalje bo v glavni šoli v Pliberku dvojezični otroški vrtec.

V letih od 1987 do 1990 se je Enotna lista v občinskem odboru vedno zelo silovito zavzemala za ustanovitev dvojezičnega otroškega vrtca v Pliberku. Toda tedanja koalicija SP/VP je to zahtevano vedno zavrnila.

Leta 1987 je prišlo celo do demonstracije staršev na seji občinskega odbora. Kljub temu je tedanja koalicija SP/VP sklenila samo enojezično ureditev novega otroškega vrtca. Pri odprtju je dvojezično spregovoril le takratni pliberški župnik **Alojzij Kulmesch**, ki je menil, naj vrtec vodijo vsaj v jeziku ljubezni, če ga že ni mogoče urediti za otroke obeh deželnih jezikov.

Toda že leto dni po odprtju se je izkazalo v novem vrtcu, da ni dovolj prostora niti za vse enojezične otroke. Otroški vrtec

za prostorske probleme v novem vrtcu.

Bo, kakor bo! Dejstvo je, da se je po ločitvi od občine Bistrica v glavah marsikaterega strankarskega funkcionarja v Pliberku mnogo spremenilo. V Šmihelu so po zaslugi komisaričnega vodja **Franca Mlinarja** vigredni 1991 takoj zgledno rešili to vprašanje. Sicer pa je bil ta vrtec v praksi že dvojezičen, zdaj pa je tudi

Tri skupine bodo od jeseni naprej v pliberškem otroškem vrtcu; ena od teh bo v glavni šoli vodena dvojezično. Slika Fera

javno dvojezičen z dvojezičnim napisom.

V Pliberku so potrebovali za rešitev več časa. 20. decembra preteklega leta pa se je občinski svet v Pliberku soglasno izrekel za dvojezično skupino, ki bo od šolskega leta 1992/93 naprej imela svoj dom v glavni šoli, pičlih 100 metrov od otroškega vrtca.

Ek. sv. Fric Kumer (EL) je dejal, da so končno tudi druge frakcije uvidele pomen in potrebo po dvojezični skupini. „EL se je vsa leta vztrajno trudila za dosego tega cilja. Mislim, da se je izplačalo,“ je razglabljal Kumer. Župan mag. **Raimund Grlic (VP)**, ki leta 1987 očitno še ni bil prepričan o potrebi dvojezične skupine, je le-ta zdaj zagovarjal, prav tako njegova frakcija. Tudi socialisti so podprli ustanovitev, prav tako tudi FP, ki je gotovo preskočila svojo lastno senco. Sicer pa je bivši odbornik FP **Hubert Kotschnig** že leta 1987 glasoval skupno z EL za dvojezični vrtec.

Občinska seja v Št. Jakobu

Dne 12. decembra 1991 je bila občinska seja v Št. Jakobu in je dnevni red te seje vseboval kar 22 točk. Med drugim so razpravljali in sklepali o novih cenah v letu 1992 za uporabo male žičnice (Kleinschlepplift) za Svatne in Št. Jakob.

S 1. 1. 1992 je bila znižana tudi cena za uporabo hladilnega prostora v mrtvaški vežici od doslej šil. 350,— na šil. 250,—. Uporaba hladilnega prostora velja za trupla, ki so določena za prevoz v druge kraje. Nadalje je bila sklenjena resolucija glede vodenogospodarskega fonda (Wasserversorgungsfonds) in so nemudoma zahtevali višjo dotacijo zveznega ministrstva, ker bi v nasprotnem slučaju prinesle slabljenje te ustanove in tudi ne bi bilo več možnosti realiziranja in nadaljevanja tim. Wasserversorgungs- und Entsorgungsprojekte“ za našo občino. Sprejet je bil tudi temeljni sklep za dovolitev finančne podpore za obisk glasbene šole v Št. Jakobu, ki znaša za vsakega učenca te šole šil. 300,—. Ob tej priložnosti je naslovilo tudi slovensko prosvetno društvo „Rož“ prošnjo, ker v sklopu društva „Rož“ deluje slovenska glasbena šola, da se tudi

tem otrokom dovoli ista vsota, ker so ja tudi občani občine Št. Jakob. Prošnja SPD „Rož“ je na pobudo našega občinskega zastopnika bila predana 11. 12. 1991 občinskemu uradu. Na vprašanje našega zastopnika, kaj se bo s to prošnjo zgodilo, je župan odgovoril, da bodo prošnjo predali za to pristojnemu odboru in bodo potem sklepali. Sklepali so tudi o smernicah za pospeševanje solarnih naprav, katere bo tudi naša občina finančno podprla. Kakor vsako leto so tudi letos delili podpore za društva in šport.

SPD „Rož“ je dobil tokrat šil. 6000,— in Društvo upokojencev Št. Jakob v Rožu kot za leto poprej šil. 2500,—.

Konvent šolskih sester je dobil za 9. šolsko leto kot doslej šil. 15.000,—, medtem ko je Konvent šolskih sester dobil za vodenje privatnega otroškega vrtca šil. 60.000,—, to se pravi šil.

Občinska odbornika SGS Franci Janežič in Jože Ottowitz

20.000,— več kot leto poprej. Nadalje so ugodili prošnji šolskih sester glede oprostitve alkoholnega davka za brezalkoholne pijače (šolarke). Tokrat je bil sklenjen tudi temeljni sklep o gradnji novega poslopja za žandarmerijo. Občina bo stavila na razpolago zemljišče in ostane lastnik zemljišča kakor tudi stavbe. Žandarmerija bo dala predplačilo najemnine v znesku šil. 5,5 milijonov in bo morala seveda plačevati tudi obratne stroške. Predvidoma bo stavba za žandarmerijo izgotovljena do konec leta 1992. Sklenjen je bil tudi proračun za leto 1992, ki znaša šil. 37.056.000,—, Zdaj, ko je zadeva za žandarmerijo rešena, bodo tudi kmalu pričeli s prezidavo občinske hiše in kulturnega doma.

Mi.

PETEK, 10. jan.

Čtivo za mlade in najmlajše: Pesniška zbirka Sonje Wakounig „Moji pridni otroci“ — Barbara Frischmuth: „Počitniška družina“.

SOBOTA, 11. jan.

Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 12. jan.

6.30—7.00 Dobro jutro na Koroškem. — Duhovna misel (žpk. M. Jernej). 18.10—18.30: Dogodki in odmevi.

PONED., 13. jan.

85 let dela kulturnega društva „Srce“ v Dobrli vasi (reportaža).

TOREK, 14. jan.

Partnerski magazin.

SREDA, 15. jan.

Glasbena sredo. 21.05—22.00 Glasbena produkcija 1991

ČETRTEK, 16. jan.

Rož — Podjuna — Zila.

Odprto pismo ob 140-letnici Mohorjeve

V zgodovinsko-matični hiši Mohorjeve družbe v Celovcu se je minulo jesen, 27. vinotoka, praznovalo visok jubilej, 140-letnico obstoja Mohorjeve.

O tej proslavi, ki so ji bile dane zelo obsežne dimenzije, je poročal ves slovenski dnevni tisk od Dolenjskega lista do Primorskega dnevnika in Našega tednika v zamejstvu, zakaj Mohorjeva je postala pojem v slovenski kulturi, ki se je skozi viharne čase razvejala v danes prisotne tri sestrskе družbe. V poročilih s proslave smo brali imena mnogih visokih in uglednih gostov, toda prebrati nismo mogli nobenega imena, ki bi zastopalo sestrski družbi iz Celja in Gorice. Privrženci poslanstva in tradicije Mohorjeve smo to prizadeto opazili.

Ta „pomanjkljivost“ celovške proslave bi v minulih težkih političnih časih njene zgodovine, ko je bil na oblasti nestrpni nemški nacionalizem, pozneje nacizem v Avstriji ter fašizem v Italiji, in po vojni komunistični režim v Sloveniji, bila nekaj samoumevnega. Odkar so se v matični Sloveniji ideološko-politične ovire začele mehčati, smo se veselili vsakega javnega dogodka v zvezi z zamejskima Mohorjevima družbama, kot so: nastopi na knjižnih sejmah, delovni stiki in obiski predstavnikov sestrskih družb, vedno večja prisotnost njihovih knjig na tržišču v Sloveniji, sodelovanje pri reviji Zvon . . . ; je sedaj ta praznina na proslavi, v povsem svobodnih

PISMA BRALCEV

razmerah, zadonela kot zelo neprijetno in boleče presenečenje.

Ker v zvezi s tem dogodkom do danes nismo dočakali pojasnila v slovenskih javnih občilih, se obene ob tem spontano zastavljajo še drugačna vprašanja, ki jih zastavljam javno organizatorju proslave.

Naš tednik, ki je 25. vinotoka 1991 izšel kot jubilejna izdaja posvečen Mohorjevi, je vseboval številne pozdravne besede, toda žal nobene od predstavnikov celjske in goriške družbe. To naj bo prvo javno vprašanje, zakaj zanje ni bilo prostora.

V Našem tedniku so prispevki, ki obravnavajo zgodovino Mohorjeve. Vsi ti se skrbno izogibajo celjske in goriške družbe, obdobje od 1919 do 1947 leta je le bežno omenjeno.

Gospod Kristo Srienc v svojem prispevku v omenjenem obdobju pove bore malo in nejasno le naslednje: „Leta 1919 je bil s preselitvijo Mohorjeve kot begunke na Prevalje njen nadaljnji obstoj zelo vprašljiv. Leta 1938 je postala družba žrtev nacistične oblasti. Vse premoženje je bilo zaplenjeno in družba prepovedana“. Da, bila je prepovedana na Koroškem pod Avstrijo, toda Mohorjeva še živi in deluje kot begunka in pošilja knjige na Koroško (dokler je to bilo možno); toda o tem nič, da izzvani kot da je Družba resnično prenehala delovati!

Naslednji avtor, mag. Ferdinand Krištof, ki je avtor diplomske naloge na temo o Mohorjevi, piše o povojnem nastajanju celovške družbe in o odporu proti prizadevanju za enotno Mohorjevo družbo (leta 1946/47) s celjsko ter to zadevo obravnava le ideološko in luči komunizma . . . Vsi pa vemo, da je celjska družba vseskozi ostala zvesta svojemu poslanstvu.

Zamolčano obdobje Mohorjeve po letu 1919 naj velja kot drugo javno vprašanje. So nas morda avtorji na tak način hoteli zavesti v prepričanje o kontinuiteti sedanje celovške Mohorjeve z ono, ki je bila ustanovljena leta 1852?

Tretje vprašanje koroški Mohorjevi pa se glasi: Kako to, da se skupni jubilej Mohorjevih družb slavi v Celovcu leto dni prej, kot ga praznuje vseslovenska Mohorjeva v Celju? Odkod ta razlika, čemu si celovška jemlje neko „zgodovinsko“ pravico prehitavanja?

Prvotna in še edina Mohorjeva družba s sedežem v Celovcu se je zaradi političnih razmer, ki so ji onemogočile delo po prvi svetovni vojni, 31. julija 1919, preselila v Prevalje in leta 1927 v Celje. V težkih letih fašizma za Slovence pod Italijo, na Notranjskem, Primorskem in Goriškem, pa je poginila Mohorjeva leta 1923 novo vejo v Gorici.

V najtežjih letih za obstoj slovenskega naroda Mohorjeva od 1941 do

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 12. 1. 1992, 13.15
predvidoma
z naslednjimi prispevki

Otroški vrtec v Globasnici
Dnevi iger in petja v Tinjah
Otroci iz Vukovarja na Koroškem

Portret: Božin Kuzman
Video-clip Ponižani in razžaljeni: Palestinci
Kresna noč: Dinamična kotalarska revija

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), urednik Franc Wakounig, Heidi Stingler, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglasnega oddelka 04 63 / 51 25 28-0.

Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Blonarjeva 8, 61000 Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.

Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 450,— Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta), posamezna številka 8,— šil. (10,— Din.).

PRIREDITVE**RADIŠE****RADIŠKI PLES**

Čas: v soboto, 11. 1., ob 20. uri
Kraj: v Kulturnem domu na Radišah
Igra: ansambel „Fantije iz Podjune“
Prireditelj: SPD „Radiše“

GLOBASNICA**PODJUNSKI PLES**

Čas: v soboto, 11. 1., ob 20. uri
Kraj: pri Šoštarju v Globasnici
Zabava vas: ansambel RUBIN
Prireditelj: SKD Globasnica

Pravljina igra „MUCIN DOM“ (Samuel Maršak)

Čas: nedelja, 26. 1., ob 14.30
Kraj: farna dvorana v Globasnici
Nastopa: Otroška skupina Škocijan
Prireditelj: Slovensko kulturno društvo Globasnica

Predavanje o „UREJEVANJU ROJSTEV, OTROŠKIH BOLEZNIH IN SPLOŠNI MEDICINI“

Predava: dr. Emil Smolnig
Čas: v nedeljo, 19. 1., ob 19.30
Kraj: v farni dvorani v Globasnici
Prireditelj: Katoliško žensko gibanje

LEPENA**SANKAŠKA TEKMA**

Čas: v nedeljo, 12. 1.
Kraj: v Lepeni (po Mlačnikovi cesti, nasproti Kuharja) pri Železni-Kapli

Štart: ob 12. uri. Štartne številke do 11.30 ure pri cilju.

Prireditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

ROŽEK**Razstava lesorezov in skic WERNERJA BERGA**

Kraj: Galerija Rožek
Podaljšano do: nedelje, 12. januarja
Odprto: četrtek, petek, sobota, nedelja od 15. do 18. ure

ŠT. JANŽ

Premiera igre
MRTVO OZNAČILO (Kostanek — Zidar)
Čas: petek, 17. 1., ob 20. uri
Nastopa: Gledališka skupina SPD Št. Janž
Prireditelj: SPD Št. Janž

CELOVEC

„JURI MURI V AFRIKI“
(Tone Pavček, Marjan Belina)
Čas: petek, 17. 1., ob 8.45, 10., 11., 15. in 19. uri

Kraj: Mladinski dom v Celovcu
Nastopa: Scena 11 Celovec
Prireja: Krščanska kulturna zveza v Celovcu
Predstava ob 19. uri je zadnji nastop „Scene 11“ z „Juri Murijem v Afriki“ na Koroškem in je namenjena predvsem odraslim, ki doslej še niso imeli možnosti videti ta uspešni musical.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem obvešča, da bo **REDNI OBČNI ZBOR** v soboto, 18. januarja, ob 9.30 uri v konferenčni dvorani Delavske zbornice v Celovcu, Bahnhofplatz 3, v 1. nadstropju.

PEČNICA

70 let — SPD „Jepa-Baško jezero“
LITERARNI VEČER — „Branje iz del domačih pesnic in pesnikov“
Čas: v petek, 24. 1., ob 19.30

Kraj: v farovžu na Pečnici
Sporod sooblikujejo: Franc Černut, Dorli Hammerschall, Rozka Petschnig ter učenci Glasbene šole

ŠMIHEL

Predavanje **LJUDJE NA POTI** — „Kako obvladati problem prometa?“
Predava: dipl. inž. Helmut Lang, vodja pododdelka 17 P, projektiranje, pri Uradu koroške deželne vlade
Čas: v sredo, 15. 1., ob 19. uri
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Prireditelja: Katoliško prosvetno društvo in Občina Bistrica

Zobozdravnik**dr. Michael Weber**

Celovec, Sariastraße 9, telefon 50590 ali 04228/2900

išče
za pomoč v ordinaciji vestno in zanesljivo dekle, ki bi se želela izučiti za asistentko v tej stroki. Čimprej se javite na gornji naslov.

47-letni kmet išče ženo, ki je zanesljiva in ljubi otroke. (Interesentke iz tujine čaka dom v Avstriji.)
Telefon: 0 43 56 / 27 47.

1945 deluje zopet kot begunka v Ljubljanski pokrajini.

Po drugi svetovni vojni sta se za ohranitev Mohorjeve zavzela Prežihov Voranc in Boris Kidrič. Od bega iz Celovca do danes ni bilo leta, ko Mohorjeva družba ne bi delovala in dala Slovencem knjižnega daru.

Enako je zaradi težkih političnih razmer leta 1946/47 v Celovcu, iz ostanka starih korenin, pogljal novi krepki poganjek Mohorjeve, nove in najmlajše sestre. Zanimivo, da tega v koledarju za leto 1982, ob 130-letnici, celovška Mohorjeva niti ne taji, ker omenja tudi svojo 35-letnico.

Kontinuiteta prvotne Mohorjeve je v družbi, ki od bega iz Celovca ne pretrgoma deluje še danes v Celju. Prvotno deblo, zrastle iz celovških korenin, se je po Celovcu in Prevaljah utrnilo in razrastlo v mogočno drevo v Celju. Preživela je viharje časa, obogatena s pogumom in imeni velikih slovenskih kulturnih delavcev in pisateljev.

Visok jubilejni praznik ne more biti praznik le ene, ampak je lahko le skupni praznik vseh treh sestriških Mohorjevih družb, zato bi se spodobilo, da bi ga praznovali skupaj.

Za konec si še osvežimo zgodovinski spomin iz zapisa v življenju in delu Družbe še „neobremenjenih“ časov in sicer iz njenega koledarja za leto 1937, stran 36, pod naslovom Glasnik MD, kjer družba razlaga udom-naročnikom svoje težave. Najbolj zanimiv odlomek, ki nam največ odgovori na zastavljena vprašanja, se glasi:

„... Tako tožijo zlasti tisti udje, ki se spominjajo še težkih in debelih knjig iz časov pred osemnajstim letom. Ne pomislijo pa, da je imela tedaj Mohorjeva družba do 80 tisoč udov in je zato lahko dajala še enkrat večji knjižni dar, kakor ga pa more dati danes, ko ima nekaj nad 40 tisoč udov. Tudi ne mislijo na to, da je prevrat po vojni in beg iz Celovca Družbi požrl vso glavnico, ki se je prej lepo obrestovala in omogočala izdajanje krasnih in razkošno opremljenih knjig. Svojih hiš Družba pri begu iz Celovca ni mogla vzeti s seboj, tudi prodati jih ni bilo mogoče. Te hiše še danes zaradi zakona o zaščiti najemnikov, ki velja v Avstriji, nič ne nesejo. V Jugoslaviji je morala Družba, tedaj dejansko brez premoženja, kupiti novo hišo, graditi novo tiskarno in jo sodobno opremiti. Le čudno je, da je Družba po strahotnem pretresu po vojni sploh še vzdržala, ko je poleg vsega zgubila še vse ude na Goriškem in mnoge na Koroškem. A kljub vsemu smo še vedno največja družba po številu udov in kljub padcu dajemo še vedno tako obsežen knjižni dar.“

Vupanju, da dočakamo javen odgovor vodstva celovške MD, lep pozdrav!

Boris Rebernik,
Maribor

Primorski dnevnik — ga bo rešil italijanski kapital?

Iz manjšinskega lista naj bi postal vseslovenski časopis

Znano je, da je tržaški Primorski dnevnik — edini slovenski dnevnik zunaj Slovenije — v eksistenčni finančni krizi. Pred nedavnim je moralo zapustiti uredništvo šest novinarjev, „pogoji za delo v redakciji pa ostanejo nemogoči“ (tako sodelavci Primorskega dnevnika v javni izjavi).

Lastnik Primorskega dnevnika je Založništvo tržaškega tiska (ZTT), ki spada k Slovenski kulturno gospodarski zvezi (sorodna naši ZSO). Pred političnimi spremembami v Sloveniji je ZTT imelo velike prednosti glede distribucije mdr. vseh avstrijskih, nemških in italijanskih publikacij po vsej Jugoslaviji. Pri tem si je nabralo toliko dobička, da je lahko financiralo Primorski dnevnik, ki ima po izjavi direktorja ZTT V. Tavčarja okoli 6000 italijanskih naročnikov.

Po spremembah v Sloveniji teh dobičkov ni več. Sedaj išče

ZTT rešitev pri skupini italijanskih podjetnikov Melzi. ZTT in Melzi sta v decembru 1991 sklenila preliminarno pogodbo, ki predvideva ustanovitev nove založniške firme. Razmerje med Melzi in ZTT v novi firmi še ni definitivno določeno; „po vsej verjetnosti bo 50:50“, tako direktor Tavčar. Ta nova založniška firma naj bi vzela Primorski dnevnik v najem.

Po novem pa naj bi Primorski dnevnik ne bil več samo manjšinski, temveč naj bi izhajal tudi v Republiki Sloveniji. V Ljubljani namerava nova

založniška hiša odpreti redakcijo z baje 25 novinarji (v Trstu jih je trenutno zaposlenih okoli 20). To je tudi eden od vzrokov, zakaj se je Melzi odločila za najetje Primorskega dnevnika. Očitno se hočejo italijanski podjetniki uveljaviti preko Primorskega dnevnika sprva na slovenskem medijskem trgu, nato pa mdr. še na hrvaškem.

Pri tem jim daje italijanska zakonodaja velike finančne prednosti: kot manjšinski časopis bi Primorski dnevnik prejemal letno subvencijo v višini 5,5 milijarde lir (= 55 milijonov šilingov!!!), hkrati pa bi kot vseslovenski časopis prejemal še višjo subvencijo, in sicer pod naslovom „prispevki za kooperacijo z vzhodnimi deželami“.

—Kuj—

Občni zbor Posojilnice-Bank Železna Kapla

Decembra je bil redni občni zbor Posojilnice-Bank Železna Kapla.

Predsednik Vladimir Prušnik je poročal o dejavnosti upravnega odbora ter se odbornikom zahvalil za konstruktivno sodelovanje, poslovodstvu in nastavljenecem pa se je zahvalil za vestno delo. Iz poročila je bilo razvidno, da se Posojilnica-Bank Železna Kapla uspešno razvija v okolišju Železna Kapla in Miklavčevo.

Tako je narasla bilančna vsota nasproti lanskemu letu za 15,8 %, hranilne vloge za 15,24 %, izposojila pa so narasla za 8,47 %. Tudi bančni obratni uspeh se je v zadnjem letu znatno zvišal. Posojilnica ima predpisom odgovarjajoči jamstveni kapital, ki znaša 5,29 % od osnove za izračunavanje jamstvenega kapitala, prav tako ima Posojilnica-Bank pokrita osnovna sredstva po § 15 ZKG z jamstvenim kapitalom.

Predsednik nadzornega odbora Miha Kuchar je mdr. poudaril, da je bil nadzorni odbor sproti obveščen o tekočem delovanju in poslovanju. „Na osnovi bilančnih številk ter poslovnega uspeha lahko ugotovimo, da tudi v bodoče lahko zaupamo v domačo Posojilnico-Bank“, tako Miha Kuchar.

Revizijsko poročilo ter računski zaključek je podal višji revizor Franc Krištof. V imenu Zveze slovenskih zadrug pa je Kapelčanom za uspešno delo čestital dipl. trg. Joza Habernik, poslovodja SZS.

Za vse, ki študirajo na BOKU

Sodelovanje med Avstrijo in Slovenijo se pogloblja tudi na strokovnem in znanstvenem področju. Tako je bil 19. 11. 1991 podpisan dogovor o znanstvenem in kulturnem sodelovanju med Biotehniško fakulteto v Ljubljani in dunajsko Universität für Bodenkultur. Gre za znanstveni in izobraževalni inštituciji s sorodnimi programi kmetijstva, gozdarstva, lesarstva in živilske tehnologije, pa tudi bolj „modernih“ — biotehnologije ter urejanja in nege krajine in prostora.

Sodelovanje bi naj obsegalo poleg priprave skupnih projektov in sodelovanja na znanstvenem področju tudi izmenjavo profesorjev, strokovnih so-

delavcev in predvsem študentov.

Prav pri slednjem imajo koroške študentke in študenti z znanjem slovensčine posebne možnosti. Po zagotovitvi vodstev obeh univerz bi lahko npr. poslušali en semester v Ljubljani, pripravljali del diplome v Sloveniji (seveda z zagovorom na Dunaju) in, če ne drugo, imeli vsaj za nekaj dni ali tednov možnost študijsko obiskati Ljubljano.

Za zainteresirani, oglasite se pri dr. Müllerjevi, Büro für internationale Beziehungen, Universität für Bodenkultur, Gregor Mendel Str. 33, 1180 Wien, telefon 0222 / 34 25 00 / 2871
Emil Erjavec, Hanzi Mikl

Predstavništvo Gospodarske zbornice Slovenije bo na Dunaju

Lansko leto je še v Celovcu delovalo predstavništvo Gospodarske zbornice Jugoslavije, ki ga je kot zadnji vodil dr. Rudi Kropivnik. Po razpadu Jugoslavije so ukinili tudi to predstavništvo.

Na vprašanje, ali bo tudi nova država Slovenija zastopana v Celovcu s predstavništvom Gospodarske zbornice, nam je podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije Škoberne dejal: „V Avstriji pride trenutno v poštev samo eno predstavništvo. To bo na Dunaju.“ Kdaj bo tako daleč? Škoberne: „Sprva mora biti zagotovljeno financiranje predstavništva, ki je odvisno od republiške vlade.“

Na vsak način namerava Gospodarska zbornica Slovenije v letu 1992 odpreti predstavništva v 11 državah. Poleg Avstrije so to ZDA, Nemčija, Italija, Sovjetska zveza, Francija, Velika Britanija, Češkoslovaška, Madžarska, neka skandinavska država (po vsej verjetnosti Švedska) in pa neka država na Bližnjem vzhodu (še ni določena).

—Kuj—

D. Užnik skoraj premagal Schauniga

Pretekli petek je ŠD Št. Janž z gledno organiziralo ASKÖ — deželno prvenstvo na Hochrindlu. FIS-proga, na kateri so tekmovali, je bila zelo zahtevna in strma. Za veliko senzacijo, da bi postal ASKÖ-deželni prvak, pa je Danijelu Užniku zmanjkalo le 14 stotink sekunde (prvak je postal Bilčovščan G. Schaunig). V svoji skupini pa ni imel pravega nasprotnika in je zanesljivo zmagal. Odlično je vozila tudi Silvana Oraže, ki je bila prav tako kot Danijel Užnik v skupnem seštevku druga, v svoji skupini pa je zanesljivo zmagala.

Rezultat Šentjanščanov:
šolarke II: 3. Karin Kruschitz
šolarji II: 1. Danijel Užnik, 3. Dominik Kropivnik
mladinke: 1. Silvana Oraže
starostni razred I: 3. Jozi Partl.
Ob koncu tedna so Šentjanščani tekmovali na Dobraču in na Mokrinah, kjer jim ni šlo preveč dobro. Le na Dobraču je Silvana Oraže zanesljivo zmagala v svoji skupini.
Pa tudi za naraščaj v Št. Janžu vestno skrbijo. Med božičnimi prazniki so priredili smučarski tečaj za najmlajše; udeležba je bila zelo razveseljiva.

Slovenska športna zveza

Smučarski tečaj v regiji „Dachstein-Tauern“

SŠZ vabi v času zimskih semestralnih počitnic na smučanje in snowboarding na znana smučišča okoli Schladminga. Smučanje bo trajalo od sobote, 15. februarja, do sobote, 22. februarja 1992.

V gostišču „Pruggererhof“ in v sosednjih hišah v Pruggenu v dolini reke Enns je rezerviranih 35 mest.

Cene: (za 7 polpenzionov v dvoposteljnih sobah s prho in WC) šil. 2590,— odrasli; šil. 1820,— otroci do 12 let pri starših, otroci do 6 let prosto; šil. 1360,— 6-dnevna vozovnica za

78 vlečnic, vzpenjačo in skibus; šil. 865,— 6-dnevna vozovnica za otroke do 15 let.

V dopoldanskih urah so na programu izleti, pouk smučanja in snowboardinga pod strokovnim vodstvom.

Člani sindikata javne službe, njihovi partnerji in otroci prejmejo od le-tega podporo v višini 500,— na osebo. (Ob prijavi potrebujete člansko številko!)

Prijave sprejema Posojilnica Celovca, Bahnhofstr. 1, s predplačilom šil. 1000,— na konto št. 1—03.029.113 do 10. 1. 92. Skupni odhod iz Celovca z avtobusom.

Svetovni prvak Franci Petek se je srečal z aktivisti SJK

Po uspešno izpeljanih volitvah so se aktivisti SJK peljali na izlet v Planico in Kranjsko goro. Po ogledu zanimivosti teh krajev in skakalnic ter skakalcev iz Zahomca so imele naše kmetice in kmetje priložnost, da so si ogledali skoke skakalcev slovenske reprezentance. Svetovni prvak Franci Petek se je pridružil našim aktivistom ter povedal veliko zanimivega.

Naši kmetje pa so mu zaželeli še veliko uspehov.

NOGOMET: Veliko nogometno presenečenje je bil povzdig Železne Kaple v podligo-vzhod. Enako tudi zanesljivo tekmovalje SAK v jesenskem delu prvenstva. Vendar pa je vse to presejal vratar Milan Oraže, ki ni branil le v I. avstrijski zvezni nogometni ligi, temveč tudi na tekmah za evropski pokal.

Milan Oraže: „Otroške sanje so se uresničile!“

Ker je FC Tirol zapustil standardni vratar Klaus Lindberger, se je znameniti trener Happel odločil za Milana Oražeja, kateremu je dodelil mesto rezervnega vratarja.

Brez Gorana SAK ni imel priložnosti premagati Pliberk

Pred 1300 gledalci je SAK v Dobri vasi tesno, a zaslužno izgubil veliki derbi proti Pliberku z 0:1 — strellec Skoff.

Pliberk koroški prvak

Pliberk si je s prednostjo treh točk zagotovil naslov koroškega nogometnega prvaka. SAK na 3. mestu.

Po 33 letih povzdig v podligo
Izredno veselje v Železni Kapli. Domača ekipa je po izredno napetih zadnjih tekmah osvojila 1. mesto v 1. razredu ter se prvič povzpela v podligo.

Lojze Sadjak zapustil SAK

Branilec SAK iz Podjune pri Globasnici se je priključil drugoligašu iz Celovca.

Kje je ostala pokalna tradicija SAK?

SAK je izpadel že v 1. kolu avstrijskega pokala (v streljanju 11-metrov proti Brežam).

Pokal: Pliberk premagal LASK

V streljanju enajstmetrov je Jagodičeva ekipa „eliminirala“ iz pokala LASK.

„Olé, olé, olé, en-dva SAK!“

Tako so navijači navdušeno ploskali igralcem SAK, ki so premagali Breže kar s 5:0.

Hanserjev „comeback“ ustavljen

Na prvenstveni tekmi proti Wiertersdorfu je Artur Hanser po dol-

Derbi SAK — Pliberk je tudi 1991 predstavil višek nogometnega prvenstva.

gem času zopet igral ter se zopet nesrečno poškodoval . . .

Milan Oraže prvič branil v prvenstvu

Prej kot je bilo pričakovano, dobil Milan priložnost, da igra v ekipi. Prejel je sicer dva gola, kljub temu pa je bil med najboljšimi.

Ognjemet na igrišču SAK — 7:1

SAK je premagal na prvenstveni tekmi FC Mölltal kar s 7:1.

Juniorji SAK zmagali 19:1!

Proti „terminatorju“ Pliberk našel recepta

SAK je na domačem igrišču pred 1500 gledalci premagal Pliberk 1:0. Zadel je „terminator“ Marija Sadjak. S to zmago si je SAK bre-

Po 33 letih je uspel Kapelčanom povzdig v podligo. Slike NT / Fera

ZIMSKI ŠPORT: Kot po navadi so tudi v letu 1991 želi uspehe naši smučarji iz Št. Janža ter skakalci iz Zahomca. Mladi Šentjanžani so bili pravzaprav na vseh smučiščih kar precej uspešni, pri skakalcih iz Zahomca pa so se visoke uvrstitve menjavale s slabšimi. Obe društvi pa se v prvi vrsti posvečata mladini, kar je potrebno visoko oceniti.

Peter Rausch koroški prvak

Na novi skakalnici v Podnu je v skupini mladincev II osvojil 1. mesto Zahomčan Peter Rausch.

Herwig Millonig — dvakrat četrti

Na avstrijskem prvenstvu v skokih, je tako na mali kot na veliki skakalnici v Bad Goisernu zasedel pri juniorjih 4. mesto Zahomčan Herwig Millonig.

Tri stotinke sekunde odločile

Mednarodno primerjalno tekmovalje na Šentjanških Rutih je potekalo izredno napeto. Tako so v skupini šolarjev odločile tri stotinke sekunde med 1. in 2. mestom — torej med Schönfelderjem in Užnikom.

Deklica premagala vse fante

10-letna Brigitta Esel, tekmovalka športnega društva Št. Janž, ni le (na krajnem smučarskem prvenstvu) prekosila vseh deklic, temveč je celo hitreje izpeljala smučarsko progo kot vsi fantje.

Prednost hitrih smučil odločala

Na tekmovalju koroškega šolarskega prvenstva so se mladi smučarji Št. Janža (D. Užnik, D. Jamnig in T. Zablatnik) uvrstili visoko, čeprav niso imeli prednosti hitrih smučil.

Naši smučarji uspešni na vseh smučiščih

Okrajno prvenstvo višjih šol: 1. T.

Zablatnik, D. Kropivnik in S. Oraže. Fischer cup na Turah: D. Jamnig in D. Užnik sta zbrala lepo število OŠV točk. Kastle cup v Bad Kleinhirchheimu: 1. T. Zablatnik in S. Oraže. Smučarska tekma za Raiffeisencup na Tromeji: 1. D. Jamnig.

Franci Wiegele je zmagal v Kanadi

Na skakalnici v Calgaryju je Franci Wiegele slavil po dolgem času prvo zmago.

Robert Moser in Peter Rausch prva

Na smučarskem skakalnem tekmovalju mladincev v Vrbi sta bila Zahomčana Moser in Rausch v svoji starostni skupini prva.

Ziljski pokal

Favorit Günther Kaiser je zmagal na skakalni tekmi v Zahomcu.

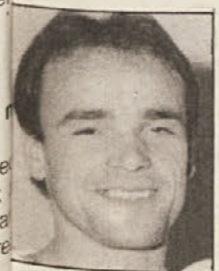
Planica: Zahomčan Frank letel 184 m

V poskusni seriji predskakalcev je Zahomčan Frank poletel na 184 m.

ŠPORTNI VIŠKI V LETU 1991

DRUGE ŠPORTNE ZVRSTI: Tu je naj-

prej potrebno omeniti odbojkarje Doba, ki so v preteklem letu bili pravzaprav največje uspehe vseh slovenskih ekip. Izreden je bil tudi dosežek karateista Milana Hriberniga, ki je postal evropski prvak. Uspešni pa so bili še šahisti Slovenske športne zveze, košarkarji Slovenske gimnazije, kolesar Peter Wrolich, Anni Müller-Klemenjak in drugi . . .

Milan Hribernig — evropski prvak v semi: kontakt-karateju.

Peter Wrolich — 11. mesto na svetovnem prvenstvu v ZDA.

SK Zadruga Dob: Iz koroške lige v regionalno ligo; 1992 morda celo v 1. ligo?

Senzacija na EP v semikontakt-karateju

Z zmago v osmem boju je proti pričakovanju Radišanu Milanu Hribernigu uspelo osvojiti naslov evropskega prvaka v kategoriji nad 75 kilogramov. Njegov uspeh je bil neke vrste dokaz, da je z idealizmom in z zbranim delom mogoče doseči izredne uspehe.

Peter Wrolich zmaguje tudi pri juniorjih

4. mednarodni kolesarski dnevi Velikovcu so bili za Petra povsem uspešni. Zasedel je 1. in 3. mesto.

Srebro in bron za Petra Wrolicha

Na avstrijskem mladinskem kolesarskem prvenstvu v okolici Baškega jezera je Peter v tekmovalju dvojic osvojil bronasto odličje, v dirki na kronometer pa je zgrešil 1. mesto le za sedem sekund.

Šahovsko presenečenje

Šahisti Slovenske športne zveze so presenetili v koroškem šahovskem pokalu.

Ani Müller — avstrijska prvakinja

Ani Müller-Klemenjak je na avstrijskem prvenstvu v Salzburgu v

tekmu na 10.000 metrov ponovno osvojila 1. mesto.

Milan Hribernig zopet avstrijski prvak

Brez posebnih priprav je Radišan Milan Hribernig osvojil naslov avstrijskega prvaka.

Senzacionalni nastop košarkarjev Slovenske gimnazije

Na avstrijskem šolarskem prvenstvu so mladi košarkarji Slovenske gimnazije zasedli presenetljivo 6. mesto.

Peter Wrolich med svetovno elito

Z 11. mestom na svetovnem

prvenstvu juniorjev v ZDA je Peter Wrolich dosegel najboljšo uvrstitev, ki si jo je kdajkoli priboril kateri od avstrijskih kolesarjev.

Odbojkarji Doba v regionalno ligo

Veliko presenečenje in veselje v Dobu! Avstrijska odbojgarska zveza je sporočila Dobljanom, da je moštvu dovoljeno sodelovanje v regionalni ligi.

SK Zadruga Dob — prvak regionalne lige

Pred prvenstvom tega nihče ni pričakoval. Dob ni postal le prvak regionalne lige, temveč ima celo priložnost, da se povzpne v najvišjo avstrijsko odbojgarsko ligo.

Klub koroških ribičev praznoval 15-letnico

Kdor misli, da ribiči niso bogvekaj družabni ljudje, se pošteno moti. Najboljši primer za to so ribiči Kluba koroških ribičev, katere združuje ne le ljubezen do ribolova, ampak tudi ljubezen do opazovanja živalskega in rastlinskega sveta. Če pa niso ravno pri vodi, potem radi iščejo osebne stike s člani drugih ribiških klubov in dajejo različne pobude.

Piše Heidi Stingler

Tako so na primer pred kratkim organizirali tudi kegljanje na ledu, ki je bilo v Bilčovsu. Tekmovanja so se udeležili člani Kluba koroških ribičev iz Št. Jakoba, Bilčovsa, Rebrce in Beljaka. Pobudo za to srečanje je dal Folti Kropivnik, ki je bil odgovoren tudi za odlično organizacijo srečanja.

Posebej razveseljivo pri tem je bilo, da je organizatorju uspelo privabiti tudi prominentnega gosta iz Beljaka, namreč svetovno znanega hokejista VSV Kena Stronga, ki je tudi sicer rad v družbi ribičev.

Klub koroških ribičev ima okrog 40 članov, od Beljaka do Velikovca. Predsednik Jože Ottowitz pri tem rad opozarja, da ima Klub tudi nekaj zelo prominentnih članov, kot so na primer Ken Strong, Peter Turrini, Valentin Oman.

Namen Kluba je, da želi v okviru ribišta delovati narodno povezovalno. Z osebnimi in družabnimi stiki z ribiči sosednjih dežel in njihovimi organizacijami želi odpravljati nacionalne predsodke.

Redni član lahko postane vsak, ki se zanima za ribištvo in za pravilno izvajanje tega športa, ki prizna humano nalogo Kluba koroških ribičev. Člani pa ne morejo postati pripadniki neonacističnih ali nacističnih organizacij oziroma člani KHD ali kake njegovih organizacij. Klub koroških ribičev pa je tudi član Solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev.

Klub koroških ribičev je pobraten z ribiškimi družinami v Tržiču, na Jesenicah, na Bledu in pa v Radečah in goji z vsemi dobre stike. Ribiči pa so znani tudi po tem, da niso aktivni le takrat, ko gre za ribolov, ampak so vedno spet pripravljeni za delovne akcije, ki so v pomoč ribiškim klubom. Izven ribiške sezone pa se ribiči tudi šolajo. Začetniki pa

najprej dve leti hodijo na ribolov s kakšnim izkušenim ribičem, tako da si na ta način pridobijo primerno znanje.

RIBOLOV JE ČAR, KATEREGA JE TREBA DOŽIVETI

Predsednik Kluba koroških ribičev Jože Ottowitz pravi, da je ribolov čar, katerega se ne da opisati. Užitek v naravi, šumenje vode in opazovanje živalskega in rastlinskega sveta je enostavno potrebno doživeti. „V prvi vrsti ne gre le za to, da uloviš dober plen, ampak tudi, da si ob vodi spočiješ živce in uživaš naravne lepote,“ pravi Ottowitz. Seveda pa je za vsakega ribiča nekaj izzivalnega, da skuša prelisčiti ribo, da ugrizne v vabo in da jo lahko potegne iz vode. To je mnogokrat težko delo in napačno je mišljenje, da se pač ribiči usedejo ob vodo in čakajo nekaj ur, da riba ugrizne. Potrebno pa je tudi poudariti, da večina ribičev skoraj izključno uporablja umetne vabe — muhe ali blestivke — katere mnogokrat z veliko ljubezni-

Predsednik Kluba koroških ribičev Jože Ottowitz z lepo šarenko.

jo izdelajo sami. Za to morajo ribiči dobro poznati življenje v vodi in predvsem okus rib, ki jih želijo ujeti. „Muho je potrebno servirati tako, da ima riba do nje apetit,“ pravi Ivko Ferm, ki je ljubezen do ribolova odkril že kot majhen fant.

Najboljši čas za ribolov je v mraku, zjutraj ali pa zvečer. Nekateri ribiči so celo znani po tem, da se že ob dveh ali pa ob treh zjutraj spravijo na ribolov in potem sedijo ob vodi po deset ali dvanaest ur.

Doslej pri ribiškem klubu še ni aktivne ženske. To verjetno tudi zato, ker ribiči sami priznajo, da

Da so ribiči družabni ljudje, so dokazali tudi pri kegljanju na ledu v Bilčovsu. Rad se je povabilu odzval tudi svetovno znani hokejist VSV-a Ken Strong.

Pravijo, da . . .

. . . bodo ribiči Kluba koroških ribičev ob vstopu južne Koroške v Evropsko skupnost menda le dobili svojo lastno vodo, ki jim je bila doslej zabranjena, ker je pač klub slovenski. Znano je, da je vodo že pred leti dobil nekdo, ki je zato moral izstopiti iz tega društva.

. . . je imel Ivko Ferm vedno poln avto oblek, ko je šel na ribolov. To pa zato, ker je znal plavati le v globino. Nekega dne je bilo v Kranju obratno: Ivku se je preobrnil čoln in velikanska riba ga je gnala iz vode.

. . . je predsednik Kluba Jože Ottowitz pri nekem tekmovanju onemogočil zmago svojegea teama, ker je ujeto ribo spustil nazaj v vodo. To pa ne iz usmiljenja do ribe, ampak ker je bila njegova riba manjša kot tista od Ivka Ferma. Tega pa si kot predsednik dejansko ni mogel privoščiti.

. . . nekateri ribiči hodijo na ribolov, da si tam spočijejo živce od svojih žensk. Ženske pa spet pravijo, da hodijo njihovi moški na ribolov, da vsaj na enem področju dokažejo svojo aktivnost.

. . . da v gostišču Koren še danes čakajo na ribe, ki so jih že pred letom dni naročili pri ribičih.

z ženskami ne bi mogli hoditi na ribolov, ker bi le-te motile njihovo koncentracijo. Tako je pač s tako imenovanim „močnim spolom“.

NA RIBOLOV HODIMO K DRAVI IN K PRIJATELJEM V SLOVENIJO

Naši ribiči hodijo na ribolov k Dravi, kjer lovijo ščuke, krape, včasih pa ujamejo celo kakšno postrv. Zelo radi se odzovejo tudi povabilu ribiških klubov v Sloveniji in lovu v Savi Bohinjki in Soči ter njenih pritokih. Tam so vode pravi ribiški raj, ker so še kristalno čiste. Pomembno je ribarjenje v teh krajih za člane Kluba koroških ribičev predvsem zato, ker jih tam ribiči sprejmejo kot domačine in jim priznajo tudi iste pravice, kot jih imajo sami. Enakopravnost članov KKR pa bo zagotovil tudi novi zakon o sladkovodnem ribištvu, ki bo sprejet v prihodnjih tednih.

Heidi Stingler